

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 36

12 MART 1973

SAYI: 1737

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Konu: Yüksek İslâm Enstitüsü II, III ve IV. sınıf Müfredat Programı h.

Kurulumuzun 23-2-1972 gün ve 27 sayılı kararıyla kabul edilip yürürlüğe konulan Yüksek İslâm Enstitüsü I. sınıf Müfredat Programının, Din Eğitimi Genel Müdürlüğünün 19 Ağustos 1972 gün ve 329.20/6506 sayılı yazılarıyla Dairemize intikal ettirilen, söz konusu programın devamı niteliğindeki II, III ve IV. sınıflarına ilişkin diğer bölümlerinin de, bağlı örneğine göre kabulü Kurulumuzca uygun görülerek, durumun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştırıldı.

Uygundur.

5/II/1973

Prof. Dr. Sabahattin ÖZBEK
Millî Eğitim Bakanı

KUR'AN - I KERİM

II. SINIF

(Haftada 4 Saat)

I — Tarihi ve Teorik Bilgiler:

A — Mushaflarda noktalama harekeleme,

B — Tahmislerin vaz'ı,

C — Asım'ın Hafs rivayetinin özellikleri,

D — Kur'an - ı Kerim'i okumayı öğrenmenin ve öğretmenin, hıfzın, hatmin, faziletleri, bu konudaki rivayetler ve bunların ahkâm ve âdabı,

E — Kur'an okuma ve dinleme ile ilgili biadlar, para ile Kur'an okuma.

II — Tecvid ve Tertil Uygulamaları:

A — Kur'an - ı Kerim tilâvetinde «Elham» ve bunun ölçüsü. «Türk okuyuşu»nun özellikleri ve benimsetilmesi,

B — Vasl ve vakf'ın hükümleri,

C — Zamir,

D — Sekte,

E — Kalkale.

II — Kur'an Özel Öğretim Metodu:

A — Ders konusunu öğrenciye sevdirmenin önemi,

B — Öğretim metodu:

1 — Öğrencinin konuya hazırlıklı gelmesini sağlamak,

2 — Öğrenciyi, gücünün üstünde zorlamamak,

3 — Kolay metinlerden zorlara doğru gitmek,

4 — Önce öğrencilerin kulak terbiyesine önem vermek, onlara metni imkân nisbetinde bol bol dinletmek,

5 — Öğrencilerin kişisel özelliklerini gözönünde bulundurmamak,

6 — Öğrenciye, güven verecek ve onu teşvik edecek davranışlarda bulunmak,

7 — Ders araç ve gereçlerini (kitap, teyp, vb.) yerinde ve iyi kullanmak,

8 — Tekrara önem vermek vb. konuların tartışmalı olarak işlenmesi ve uygulamalarda kullanılması.

IV — Ezberler:

A — Geçen yılki ezberlerin tekrarı,

B — Yeni ezberler:

1 — Enfâl sûresi, 20 - 40. ayetleri,

2 — Tevbe sûresi, 123 - 129. ayetleri,

3 — İsrâ sûresi, 1 - 40. ayetleri,

4 — Kehf sûresi, 102 - 110. ayetleri,

5 — Hucurât sûresi, 1 - 18. ayetleri.

TEFSİR

Amaçlar:

Öğrencilerin:

1 — Kur'an - ı Kerim'i belli ölçüde anlamalarını,

2 — Tefsirle ilgili kavramlar ve türlü tefsir şekilleri hakkında görüş kazanmalarını,

3 — Ayetleri, anlayıp anlatabilme yeteneklerinin gelişmesi için onlara gerekli tefsir kültürünün verilmesini ve çeşitli tefsir konularında araştırma yapabilme yeteneğinin kazandırılmasını,

4 — Çeşitli dini konularda etraflı düşünebilmelerini sağlamaktır.

Ders Konuları:

III SINIF

(Haftada 3 Saat)

I — Giriş:

A — Kavramların açıklanması:

1 — Tefsir,

2 — Tevil,

3 — Tercüme (Meâl),

4 — Tefsirde ihtilâf ve sebepleri,

5 — Vahy:

a) Tarifi,

b) Çeşitleri, geliş şekilleri.

B — Tefsir ilminin diğer ilimlerle münasebeti (genel olarak):

II — Kur'an İlimleri (Ulumü'l - Kur'an):

A — Asbab - ı nüzul,

B — Ayetlerin taksimi:

1 — Mekki ve medeni ayetler,

2 — Muhkem ve müteşabih ayetler,

3 — Nasih ve munsuh ayetler (örneklerle).

a) Açıklanması ve özellikleri,

b) Hikmetleri,

c) Bu konudaki değişik görüşler (Ana hatları ile).

II — Kur'an - ı Kerim'in İcazı:

A — Kur'an - ı Kerim'in İ'cazı konusundaki görüşler ve eserler,

B — İ'caz'ın örnekleri:

1 — Kur'an - ı Kerim'in üslûbu, Kur'an ayetleri arasındaki lâfzî ve manev ahenk,

2 — Meseller,

3 — Kıssalar,

4 — Hakikat ve mecazlar,

5 — Yeminler,

6 — Tekerrürler ve hikmetleri.

IV — Metin çalışmaları:

A — Esaslar:

1 — Metin çalışmaları mukayeseli olarak yapılacaktır. Mukayese; Beyzavî, İbn Kesir, Elmahlı Hamdi Efendi'nin tefsirleri arasında olacaktır:

B — Metinler:

1 — Ayet'el - Kürsî,

2 — Bakara sresinin son iki ayeti,

3 — Hucurat sûresi.

IV. SINIF

(Haftada 4 Saat)

I — Tefsir Çeşitleri:

A — Rivayet Tefsirleri:

1 — Genel olarak özellikleri,

2 — Meşhur rivayet müfessirleri ve eserlerinin özellikleri (kısaca).

B — Dirayet Tefsirleri:

1 — Genel olarak özellikleri,

2 — Meşhur dirayet müfessirleri ve eserlerinin özellikleri (kısaca).

C — İşaret Tefsirleri:

1 — Genel olarak özellikleri,

2 — Meşhur müfessirleri ve eserlerinden örnekler (kısaca).

II — Tabakatü'l - Müfessirîn:

A — Hz. Peygamber devrinde tefsir,

B — Sahabe devrinde tefsir ve meşhur müfessirler:

1 — İbn Mes'ud,

2 — İbn Abbas,

3 — Übey b. kâ'b.

C — Tabiun devrinde tefsir:

1 — Tefsir ekollerinin (mekteplerinin) kuruluşu,

2 — Bu devrin meşhur müfessirlerinin kısa biyografileri ve eserlerinin özellikleri.

D — Daha sonraki devirlerde yapılan tefsir çalışmaları ve özellikleri (Türklerde tefsir çalışmalarına ve Türk müfessirlere özellikle yer verilecektir).

E — Doğu ve Batı dillerinde yapılan tefsir ve tercüme çalışmalarına genel bir bakış

III — Metin çalışmaları:

A — Esaslar: Metin çalışmaları, Şevkânî'nin Fethu'l - Kadiri metod ve ölçüsünde bir tefsirden aşağıdaki sûre ve ayetlerin tefsiri okunacaktır.

B — Metinler:

1 — Bakara sûresi, 153 - 163. ayetleri,

2 — Âl - i İmran sûresi, 14 - 34. ayetleri,

3 — Mâide sûresi, 87 - 93. ayetleri,

4 — A'lâ sûresi, 1 - 19. ayetleri.

H Â D İ S

Amaçlar:

Öğrencilerin:

1 — İslâm Dini'nde Kur'an - ı Kerim'den sonra ikinci temel kaynak olarak önem kazanan hadis ilminin:

a) Özel kavramlarını,

b) Diğer ilimlerle münasebetini,

c) Özel metodlarını,

d) Belli başlı kaynaklarını tanımalarını.

2 — İslâm dünyasında gelişen çeşitli fikir akımları ile Hadis ilminin münasebetlerini belirtmek suretiyle, değişik konularda araştırmacı ve ilmi bir görüş kazanmalarını,

3 — Kur'an - ı Kerim hükümlerini, sünnete akseden şekle belirtmek suretiyle İslâm Dini'ni bir bütün içinde kavramalarını,

4 — Hadis metinlerini açıklayabilme yeteneğini kazanmalarını sağlamaktır.

Ders Konuları:

III. SINIF

(Haftada 2 Saat)

I — Giriş:

A — Sünnetin Tarifi:

1 — Lügatta sünnet,

2 — İstilahta sünnet

B — Sünnetin İslâm Dini'ndeki yeri ve önemi:

1 — Kur'an - ı Kerim'e göre,

2 — Hadis'e göre.

II — Sünnetin öğrenim şekli:

A — Hz. Peygamber zamanında:

1 — Hz. Peygamberin, çevresindekileri ilme teşvik,

2 — Sahabenin ilim öğrenim şekli,

3 — Sahabenin ilmi dereceleri (bilgi yönünden farklılıkları).

B — Sâhabe ve Tâbiün zamanında:

1 — Sâhabe ve Tâbiün'un sünnet karşısındaki durumları:

a) İktidâ bakımından,

b) İhtiyat bakımından,

c) Tenkit bakımından.

2 — Sünnetin coğrafi merkezleri:

III — Sünnetin İslâm Kültüründeki Yeri:

A — Diğer ilim dalları ile münasebeti,

B — Hadis istismarı (örneklerle):

1 — Siyasi cereyanlar ve Hadis,

2 — Akidevi cereyanlar ve Hadis,

3 — Fıkhi mezhepler ve Hadis.

IV — Hadis Ricali:

A — Sahabiler:

1 — Hadis rivayetinde sahabilerin değeri,

2 — Çok sayıda hadis rivayet eden sahabiler (el - Müksirün),

3 — Az sayıda Hadis rivayet eden sahabiler (el - Mukılün),

4 — Bilgin sahabiler,

5 — Şair sahabiler,

6 — Cennetle müjdelenenler. (el - Aşarat'ül - Mübeşşere),

7 — Hz. Peygamberin ailesi ve yakınları,

8 — Kalpleri kazanılanlar (müellefetü'l - kûlûb),

9 — Sahabenin tabakalara ayrılması,

10 — Sahabenin yerleştikleri yerler,

11 — Son vefat eden sahabe ve vefat ettikleri yerler,

12 — Sahabenin fazilet ve menkabeleri,

13 — Sonraki asırlarda sahabe olduklarını iddia edenler.

B — Tâbiiler, Muhadramlar,

C — Etbâ'üt - Tâbiîn.

V — Hadislerin yazıya geçirilişi ve tedvini:

A — Peygamber devri:

1 — Hadis yazma yasağı ve tekrar serbest bırakılması,

2 — Peygamber devrindeki yazılı vesikalar (örnekleriyle).

B — Dört Halife Devri,

C — Zührî ve Sonrası.

VI — Hadislerin alınması ve rivayet edilmesi (Taham - mül'ül - ilim, Transmission),

VII — Hadis öğrenmek için yapılan yolculuklar,
VIII — Hadis tedris yerleri (Önemli Dâr'ul-Hadis Müesseseleri),

IX — Metin çalışmaları: Buhârî Müslim'in sahihlerinden seçilecek çeşitli konulara dair en az 30 sahih hâdisin:

- A — Tercüme ve açıklamasının yapılması,
- B — Bazı örnekler üzerinde senet ve metin kritiğinin yapılması,
- C — Bunlardan ilmi ölçülere göre hüküm çıkarılması,
- D — Bu hadislerden 15'inin ezberletilmesi (metin olarak).

IV. SINIF (Haftada 3 Saat)

- I — Hadis Kitaplarının Tasnifi:
 - A — Tedvin ile tasnif arasındaki fark,
 - B — Tasnif faaliyetlerinin başlangıcı,
 - C — İlk devirlerde tasnif edilen eserler:
 - 1 — Cüz'ler,
 - 2 — Kitaplar (Kitab'ül-Edeb, kitâb'üz-Zuhd, kitâb'üş-Şemâil gibi tek konulu hadis mecmuaları),
 - 3 — Musannaflar,
 - 4 — Müsnedler (Ahmed b. Hanbel, Ebû Dâvûd et-Tayâlisî vb. Müsnedler, özellikleri, tertip, metodları vs.),
 - 5 — Câmi'ler (İhtiva ettikleri konular, özellikleri),
 - 6 — Sünenler (Câmi'lerle sünenlerin muhteva bakımından farkları),
 - 7 — Müstedrekler (el-Hâkim'in Müstedreki ve tanıtılması),
 - 8 — Mu'cemler (Taberânî ve diğerlerinin mu'cemleri),
 - 9 — Müstahrecler,
 - 10 — Erbaûnler.
 - D — Şerh ve derlemecilik devri eserleri (günümüze kadar, kısaca),
 - E — Şiilerin hadise ait en mühim eserleri,
 - F — Önemli müsteşriklerin hadislerle ilgili eserlerinin belli başlı özellikleri ve bunların değerlendirilmesi,
 - C — Hadis kitapları için kullanılan kısaltmalar (rumuzlar).
- II — Hadis usûl usûlü ile ilgili eserlerin tanıtılması:
 - A — Başlangıçtan Râmahurmuziye kadar (kısaca),
 - B — Orijinal eserler devri (el-Muhadis'ül-Fasıl, Ma'rife-tü Ulûm'i-Hâdis, el-Kifaye, Mukaddimet'ü Ulûm'il Hadis vb. teker teker tanıtılacaktır).
 - C — Şerh, Telhis ve derleme eserler devri (Tedrib'ür-Râvî, el-Bais'ül Hadis,
 - D — Günümüzdeki hadis usûlü çalışmaları (Türkiye'de, İslâm aleminde ve Avrupada.).

III — Tabakât, Cerh ve Tâdil kitapları:

- A — Ashabın hayatından bahseden eserler (el-İsâbe, el-İstiâb, Üs'ül-Câbe vb. özellikleri),
- B — Cerh ve tâdil kitapları:
 - 1 — Kuvvetli râvileri tanıtan kitaplar (tezkiiret'ül-Huffâz vb.),
 - 2 — Zayıf râvileri tanıtan kitaplar (Mizân'ül-İtidâl vb.),
 - 3 — Her ikisini beraber tanıtan kitaplar (Tehzib'üt-Tehzib vb.).
- C — Râvilerin tenkidinde kullanılan terimler ve bunların değerlendirilişi,
- D — Hadis metninin değerlendirilişinde râvilerin oynadığı rol.

IV — Mevzûât kitapları (etrafıca tanıtılacaktır):
(Buraya kadar geçen konulardan maksat, hafızaya yük olacak şekilde kitap ve müfelliş isimlerinin ezberletilmesi değil hadis literatürünün tanıtılmasıdır. Kaynaklar, imkân ölçüsünde tanıtılacaktır.)

V — İhtilâf'ül-Hadis, Hadiste tercih, Nâsih ve Mensuh, Hadisteki mecazlar (Örnekleriyle),

- VI — Hadislerin çeşitli şekillerdeki taksimi:
 - A — Râvî sayısına göre,
 - B — Senetteki ittisal ve inkıtaa göre,
 - C — Râvinin adalet ve zaptına göre,
 - D — Sihhat derecesine göre (bu konular, yeri geldikçe metinler üzerinde gösterilecek, nazari olmaktan kurtararak ameli bir değer kazandırılacak şekilde işlenecektir).

VII — Metin çalışmaları: Kütüb-i Sitte ve aynı seviyedeki hadis kitaplarından seçilecek çeşitli konulara dair en az 40 sahih hâdisin:

- A — Tercüme ve açıklamasının yapılması,
- B — Bunlardan ilm ölçülere göre hüküm çıkartılması,
- C — Bu hâdislerin 25'inin ezberletilmesi (metin olarak).

F İ K İ H

Amaçlar:

Öğrencilere:

- 1 — Fıkıh ve Fıkıh Usûlü kaidelerini ve bunların dayandığı delilleri kavratmak,
- 2 — Fıkıha ait konularda araştırıcı bir görüş ve toleranslı bir düşünme yeteneği kazandırmak,
- 3 — Fıkıhla ilgili temel kaynakları tanıtmak,
- 4 — Meslek hayatlarında karşılaşacakları din problemleri, bu ilmin özel metodu ile çözme halkı aydınlatma yeteneği kazandırmaktır.

Ders Konuları:

III. SINIF (Haftada 3 Saat)

I — Giriş:

- A — Hukuk kavramı ve Fıkıh,
- B — İslâmın doğuşu sıralarında yaşayan önemli hukuk sistemleri. (Ana hatları ile tanıtılacaktır).

II — Fıkıh ilminin doğuşu:

- A — Arabistan'da, islâmın doğuşu sıralarındaki hukuk anlayışı ve bunun genel esasları,
- B — Hz. Peygamber devrinde Fıkıh,
- C — Hz. Peygamberden Abbasilerin kuruluşuna kadar geçen süre içindeki Fıkıh anlayışı ve uygulamaları,
- D — Fıkıh mekteplerinin (ekollerinin) kuruluşu (Abbasi-lerdeki uygulama,
- E — Selçuklu devrinde Fıkıh anlayışı ve uygulama,
- F — Osmanlı devrinde Fıkıh anlayışı ve uygulaması, özellikle mecelle ve medenî hukuka geçiş,
- C — Amme hukuku, hususi hukuk ve fıkıh.

III — Mezhepler:

- A — Belli başlı mezhep imamlarının ve fıkhi görüşlerinin ana hatları ile belirtilmesi, bu mezheplerle ilgili önemli kaynakların tanıtılması,
- B — Taharet, namaz, zekât, oruç, hac, kurban, yemin ve nezirler, eti yenen ve yenmeyen hayvanlar, haram ve mübah olan şeyler (kerahiye ve istihsan), bulunmuş eşyalar, vakıf, vasiyet, feraiz konularındaki Hanefi mezhebinin görüşleri ve aynı konularda diğer mezheplerin ayrıldığı noktalar.

IV. SINIF (Haftada 2 Saat)

I — Fıkıh ve Usûlü:

- A — Tarifi ve gayesi,
- B — Fıkıhın kaynakları:

- 1 — Kitap,
- 2 — Sünnet,
- 3 — İcma,
- 4 — Kıyas.

C — Mülhak deliller:

II — Fıkıh usûlü istilahları:

A — Has:

- 1 — Tarifi ve çeşitleri,
- 2 — Emir ve nehy,
- 3 — Mutlak ve mukayyet.

B — Amm:

- 1 — Tarifi,
- 2 — Umum bildiren lafızlar ve ifadeler.

C — Müşterek:

- 1 — Tarefi,
- 2 — Örnekler.

- D — Zahir, nas, muhkem, müfesser (tarifleri ve hükümleri),
 E — Hafi, müşkil, mücmel, müteşabih,
 F — Hakikat, mecaz, sarîh, kinaye (tarifleri, hükümleri ve kısımları),
 G — İbare, işaret, delalet ve iktiza (tarifi ve hükümleri).
 III — Fıkıh usûlünde hüküm,
 IV — Fıkıh ve fıkıh usûlü ile ilgili temel kaynakların tanıtılması.

KELÂM VE İSLÂM DÜŞÜNCESİ

Amaçlar:

Öğrencilere:

- 1 — İslâm dinin inanç esasları ile ilgili konularda İslâm dünyasında meydana gelen düşünce hayatının temellerini kavratmak,
- 2 — İnanç konularını, kavramlarını ve temel kaynaklarını tanıtmak,
- 3 — Onların, inançla ilgili konulardaki değişik düşünceler karşısında geniş görüşlülük ve ikna kabiliyeti kazanmalarını sağlamaktır.

Ders Konuları:

II. SINIF (Haftada 2 Saat)

- I — Giriş:
 A — Kelâm ilmi:
 1 — Tanımı,
 2 — Diğer ilim dalları ile münasebeti,
 3 — Kelâm ilminin önemi.
 B — Kelâm ilminin doğuşu ve geçirdiği safhalar,
 C — Kelâm ilmi ile ilgili temel kaynakların, muhteva bakımından genel özellikleri tanıtılması.
 II — Genel bilgiler:
 A — İtikadî hükümler ve özellikleri,
 B — Akli ve dinî deliller:
 1 — Çeşitleri,
 2 — Özellikleri,
 C — Kelâm ilminin metodu,
 D — Akli hükümler ve özellikleri,
 E — İtikadî konularda, mezheplerin ve imamlarının ana hatları ile tanıtılması (Eş'ariye, maturidiye, mutezile, cebriye, mürcire, müşebbihe, muattıla ve diğerleri).
 II — İman:
 A — İman'ın hakikati, lûgat ve istilâh manâları,
 B — İcmâli ve tafsili iman,
 C — İman esasları,
 D — İman ile amel arasındaki münasebet,
 E — İman ile ilgili diğer konuları:
 1 — İlim ve iman,
 2 — İmanın mertebeleri,
 3 — İman ve ahlâk,
 IV — Allah'a iman:
 A — Allah'ın varlığı (vücudunu isbat eden deliller):
 1 — Hudus, imkân, hareket, ibda' ve gaye delilleri,
 2 — Felsefî deliller,
 3 — Ahlâki ve vicdanî deliller.
 B — Allah'ın varlığını isbatta Kur'an-ı Kerimde ve sünnette tutulan yol (metod),
 C — İnkârcı görüşler ve bunların tenkidî,
 D — Allah'ın sıfatları:
 1 — Allah'ın zat ve sıfatları hakkında icmâli iman,
 2 — Allah'ın zat ve sıfatları hakkında tafsili iman,
 3 — Allah'ın sıfatları:
 a) Sıfât-ı zatiyye (selbiye),
 b) Sıfât-ı subutiyye,
 c) Sıfât-ı fiiliyye.

III. SINIF (Haftada 2 Saat)

- I — Allah'ın kulun fiilleri:
 A — Halk-ı Ef'al-i İbâd:
 1 — Konunun genel tanımı,
 2 — Bu konuda diğer mezheplerin görüş ve delilleri ile mukayeseli olarak ehli sünnet görüşü.
 B — «İrade-i Külliye» ve «İrade-i Cüz'îye»:
 1 — Genel olarak terimlerin açıklanması,
 2 — Bu konuda diğer mezheplerin görüş ve delilleri ile mukayeseli olarak ehli sünnet görüşü.
 C — Hayır ve şer:
 1 — Terimlerin açıklanması,
 2 — Bu konuda diğer mezheplerin görüş ve delilleri ile mukayeseli olarak ehli sünnet görüşü.
 D — Kaza ve haber:
 1 — Terimlerin açıklanması,
 2 — İmanın şartı olarak kaza ve kader,
 E — Rızık meselesi,
 E — Ecel ve maktulün eceli meselesi,
 G — Hüsn ve Kubuh meselesi.
 II — Diğer iman esasları:
 A — Melekler ve Meleklerle iman:
 1 — Kur'an ve hadislerle göre melekler ve meleklerle iman,
 2 — Diğer manevi varlıklar:
 a) Cin,
 b) Şeytan.
 B — İlâhî kitaplar ve kitaplara iman,
 C — Peygamberler ve peygamberlere iman (nübüvvet konuları):
 1 — Resül ve nebi,
 2 — Peygamberliğin önemi, lüzumu ve isbatı,
 3 — Hak peygamberler,
 4 — Peygamberlerin sıfatları,
 5 — Peygamberlerin vazifeleri,
 6 — Hz. Muhammed:
 a) Mübüvvetinin isbatı,
 b) Bu konudaki itirazlar ve tenkidi,
 c) Vahy ve nevileri,
 d) Mucize ve nevileri, Peygamberimizin mucizeleri,
 e) Keramet ve ilham,
 D — Ahiret ve ahvali:
 1 — Kabir ve berzah hayatı,
 2 — Ba'sü Ba'de'l-mevt akidesi,
 3 — Ba's, Miâd, haşr ve neşr terimleri,
 4 — Dirilmenin keşfiyeti ve isbatı,
 5 — Mahşer, hesap, sırat, sevap ve ikab konuları;
 6 — Cennet ve cehennem,
 7 — Rüyetullah konusu,
 8 — Ahiret ahvali ile ilgili diğer konular.

IV. SINIF (Haftada 2 Saat)

- I — İslâm Düşüncesine Giriş:
 A — Primitif düşünce,
 B — Mitolojik düşünce,
 C — Akli düşünce.
 II — İslâmdan önceki düşünce sistemleri:
 A — Brahmanizm, Budizm, Zerdüştlük (kısaca), Yunan felsefesi:
 1 — Sokrat'tan önceki devir,
 2 — Sokrat, Eflâton, Aristo.
 C — İslâmın doğuşu sırasında Arap Yarımadasındaki dinler:
 1 — Yahudilik (kısaca),
 2 — Hristiyanlık (kısaca),
 3 — Haniflik (kısaca),
 4 — Putpereslik (kısaca).

III — İslâm Felsefesi:

- A — Tercüme devri ve özellikleri,
- B — Tabiiyyun,
- C — Meşşai felsefesi,
- D — İsraki felsefesi.

IV — İslâm'da Dini Felsefe:

- A — Cezali,
- B — İbn. Arabî ve İmam Rabbanî,
- C — Tûsi ve muakibleri, özellikle Ali Kuşçu.

V — Tarih felsefesi: İbn. Haldun,

VI — İslâm'da felsefenin gelişmesi:

- A — Genel bir bakış (Saçaklı Zade'ye 1737 ye kadar),
- B — Günümüzde İslâm felsefesi ile ilgili çalışmalar.

SİYER VE İSLÂM TARİHİ

II. SINIF

(Haftada 2 Saat)

I — a) Dört halife devrinin genel karakteri (özet olarak).

b) Hz. Ali Devri:

- 1 — Halife seçilmesi ve şahsiyeti,
- 2 — Siyasi ayrılıkların başlama nedenleri ve Hz. Ali'ye muhalefetin doğması (Cemel olayı, Hilafet merkezinin Küfeye taşınması, Siffin savaşı ve neticeleri).
- 3 — Hz. Ali'nin şahadeti.

c) Hulefâ - i Râşidîn devrinde ilmi ve dini hayat.

II — Emeviler:

- a) Emevi saltanatının İslâm tarihindeki yeri,
- b) — Emevi saltanatının kuruluşu (Muaviye ve I. Yezid devirleri),

c) Emeviler devrinde Fütuhât ve İslâm İmparatorluğunun teşekkülü.

- 1 — Kuzey Afrika ve İspanya'nın Fethi,
- 2 — Orta Asya Seferleri,
- 3 — Bizansla mücadele,

- d) İç çekişmeler ve Emevi Saltanatının yıkılışı nedenleri,
- e) Emeviler Devrinde ilmi ve dini hayat.

III — Abbasiler:

- a) Abbasi hilâvetinin kuruluşu,
- b) İslâm İmparatorluğunun genişleme, yerleşme ve yükselmesi (Harun Reşid ve oğulları devresi),

c) Tavaif - i Mülûk devri ve hilafetin siyasi egemenliğinin parçalanması,

- d) Endülüs Emevi Devleti (yıkılışına kadar),
- e) Abbasiler devrinde ilm ve dini hayat.

IV — Türk - İslâm Tarihi:

A — Türklerin İslâm Dinine girişleri

- 1 — Silâhlı mücadele devri,
- 2 — Dostane münasebetler,
- 3 — Kitleler halinde İslâm dinine giriş.

B — İlk Müslüman Türk Devleti:

- 1 — Gazneliler (kısaca siyasi tarihleri ve önemleri),
- 2 — Karahanlılar (kısaca siyasi tarihleri ve önemleri).

Büyük Selçuklu İmparatorluğu:

- 1 — Kuruluşu,
- 2 — Birinci İmparatorluk devri,
- 3 — Fetret devri,
- 4 — İkinci İmparatorluk devri.

5 — Büyük Selçuklu İmparatorluğunun İslâm tarihindeki yeri ve önemi.

D — Anadolu Selçuklu Devleti:

- 1 — Anadolu'nun fethi ve kurulan beylikler,
- 2 — Anadolu selçuklu devletinin kuruluşu,
- 3 — Haçlı seferleri (ilk dördü üzerinde durulacak),
- 4 — Moğol istilâsı ve İslâm âlemi,
- 5 — Anadolu ve beylikler devri,
- 6 — Bu devrede diğer İslâm devletlerine mukayeseli ve toplu bir bakış.

E — Osmanlı Devleti:

1 — Kuruluştan cihanşümül İmparatorluk devrine kadar (1301 - 1453):

- a) 1301 - 1351,
- b) 1351 - 1402,
- c) 1402 - 1453,

2 — Cihanşümül imparatorluk devrinden Karlofça Barışına kadar. (1453 - 1699),

3 — Karlofça'dan batılılaşma çabalarının başladığı III. Selim'e kadar (1699 - 1804),

4 — Batılılaşma Devri (1804 - 1918).

- a) III. Selim ve II. Mahmud devirleri,
- b) Tanzimat devri,
- c) Meşrutiyet devirleri (Sevr barışına kadar).

İSLÂM MEZHEPLERİ TARİHİ

Amaçlar:

Öğrencilere:

1 — İslâm mezhepleri tarihi ile ilgili metod ve terim bilgilerini vermek, bu ilme ait ana kaynakları tanıtmak,

2 — Mezheplerin doğuş sebepleri ile belli başlı özellikleri hakkında bilgi vermek,

3 — Mezheplerde müşterek olan ve olmayan bazı temel fikirleri göstermek, suretiyle onların dini konularda görüş ve düşünce genişliği kazanmalarını sağlamaktır.

Ders Konuları

III. SINIF

(Haftada 3 Saat)

I — Giriş:

A — İslâmın doğuşu sırasındaki Arabistan, Mısır, Filistin, Suriye, Anadolu ve İran'ın dini ve fikri durumlarına genel bir bakış,

B — İslâmiyetin getirdiği Allah, âlem ve insan anlayışı,

C — «Mezhep», «Fırka», «Makale», «Nihal» deyimlerinin açıklanması ve konu ile ilgili kaynakların tanıtılması.

II — İslâm'da ilk ihtilâflar:

A — Siyasi ihtilâflar (ana hatları ile),

B — Siyasi ihtilâfların din mahiyet kazanması, bundaki geleneksel, kültürel ve toplumsal sebepler.

III — Mezhepler:

A — Hariciler:

- 1 — Doğuşu,
- 2 — Önemli görüşleri,
- 3 — Önemli kaynakları.

B — Şiilik:

- 1 — Mahiyeti,
- 2 — Tarihi gelişmesi,
- 3 — Yayılması ve bugünkü durumu,
- 4 — Önemli bazı kaynakların tanıtılması.

C — Batınilik (felsefi, din yönleri ve önemli kolları).

IV — Türklerde mezhep hareketleri:

A — Sünnî mezheplerin daha çok benimsenmesinin sebepleri,

B — Bu günkü Türklük âleminde mezheplerin dağılışı,

C — Günümüzde yaşayan fıkıh ve kelâm mezhepleri:

- 1 — Yayıldıkları coğrafi bölgeler,
- 2 — Bu mezhepler arasındaki önemli görüş ve uygulama farklılıkları,
- 3 — Mevcut mezheplere bağlı kitlelerin, genel olarak, sosyal ve kültürel durumları.

TASAVUF VE TARİHİ

II. SINIF

(Haftada 2 Saat)

I — Tasavvufta Allah, insan ve âlem kavramı:

- A — Vahdet - i vücud,
- B — Vahdet - i şühud

II — Istilahat - i sufiye,

III — Tasavvuf sistemleri:

A — Tasavvufi sistemlerin doğuşundaki dini ve felsefi tesirler,

B — Tasavvufi sistemlerin doğuşundaki sosyal tesirler,

C — Fütüvvet ve uhuvvet.

IV — Tasavvufta Eğitim:

- A — İrşad ve mürşid,
- B — Fert ve cemiyetin din hayatında tasavvufun rolü,
- C — İradet ve mürid, muhib,
- D — Sülûk ve rabita (seyr - i sülûk),
- E — Zikir:

- 1 — Tarihi ve açıklanması,
- 2 — Kur'an - ı Kerim'deki hükümlerle münasebetleri ve hakikati,
- 3 — Hafi Zikir,
- 4 — Cehri zikir.
- F — Evrâd ve ed'îye,
- G — Tasavvuf aleyhindeki cereyanlar.
- V — Tasavvufta meslekler (tarikatlara):
- A — Tarikatların doğuşu ve yayılışları,
- B — Belli başlı tarikatlar,
- C — Tasavvuf ve san'at:
- 1 — Edebiyat,
- 2 — El sanatları,
- 3 — Müzik ve dinî müzik.
- D — Tasavvufla ilgili metinler:
- 1 — Sinan Paşa'nın Tazarru nâme'sinden seçmeler,
- 2 — Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Ma'rifet - Nâme'sinden seçmeler,
- 3 — Sarı Abdullah Efendi'nin Semeratü'l - Fuad ve Mesnevi Şerhi'nden seçmeler.

İSLÂMÎ TÜRK EDEBİYATI

II. SINIF

(Haftada 2 Saat)

- I — İslâm'dan Önceki Türk Edebiyatında Dinî Unsurlar,
- II — XI. ve XII. Yüzyıllarda Orta Asya Türk - İslâm Kültüründe Dinî Edebiyat (metinlerle):
- 1 — Yusuf Has Hâcib,
- 2 — Kaşgarlı Mahmud,
- 3 — Edip Ahmed,
- 4 — Ahmed Yesevî,
- 5 — Hakim Süleyman Ata.
- III — XIII. Yüzyılda Ön Asya ve Balkan Türklerinde Dinî Edebiyat:
- A — Batı Türkçesinin doğuşu, gelişmesi ve özellikleri; Farsça ve Arapça'nın tesirleri,
- B — Anadolu'da Tasavvufî Edebiyat:
- 1 — Mevlevîliğin edebiyata getirdiği özellikler:
- a) Mevlâna ve Türkçe şiirleri,
- b) Mesnevi tercümelerinden örnekler,
- c) Sultan Veled'den örnekler.
- 2 — Bektaşilik ve Rafiziliğin edebiyata getirdiği özellikler:
- a) Hacı Bektaş Veli,
- b) Yunus Emre,
- c) Şeyyad Hamza,
- 3 — Cihad ve Gaza kavramı, örneklerle Türk dinamizmi:
- a) Battalname,
- b) Danışmentname,
- c) Saltukname.
- IV — XIV. ve XV. Yüzyıllarda Dinî Türk Edebiyatı:
- A — Manzum örnekler: Eflâkî, Aşık Paşa, Gülşehri, Nesimi, Şeyhî, Süleyman Çelebi, Yazıcı Zade Mehmed, Hacı Bayram Veli, Eşref Oğlu Abdullah Rumi,
- B — Mensur örnekler: Kadı Darir, Sinan Paşa, Neşri, Aşık Paşa zade, Devlet oğlu Yusuf.

III. SINIF

(Haftada 2 Saat)

- I — XVI. Yüzyıl Dinî Türk Edebiyatı:
- A — Manzum örnekler: Fuzulî, Lâmiî, İbrahim Gülşenî, Şah Hatayî, Kaygusuz Abdal, Pir Sultan Apdal, Hakanî, Ahmet Sarban, Vizeli Alâeddin, Üftade,
- B — Mensur örnekler: Lâmiî, Fuzulî, Nev'î, Sururî.
- II — XVII. ve XVIII. Yüzyıl Dinî Türk Edebiyatı:
- A — Manzum örnekler: Nâbî, Neşâtî, Ganizade Nadirî, Aziz Mahmud Hüdâî, Niyazi - i Mısri, Nazim, Şeyh Galip, Nahifî, Naşim Baba,
- B — Mensur Örnekler: Veysi, Nâbî, Esrar Dede.
- III — Batı Tesirindeki Türk Edebiyatı Devresinde Dinî Edebiyat:
- A — Manzum örnekler: Abdülkâfi Ârif, Hersekli Ârif Hikmet, Leskofçalı Galip, Ziya Paşa, Said Paşa, Namık Kemal, A. Hamid Tarhan, Muallim Naci, İsmail Safa, Kuddusî, Turabî, Rıza Tevfik, Mehmet Akif, Yahya Kemal,

- B — Mensur örnekler: Şehy Mehmet Murad, Elmalılı Hamdi, Ferit Kam, Ahmet Naim.

HİTABET VE İRŞAD

Amaçlar:

Öğrencilere:

- 1 — Topluluk karşısında tesirli, düzgün ve güzel konuşma alışkanlığı kazandırmak,
- 2 — İrşad metodlarını örneklerle vermek suretiyle çeşitli kültür seviyelerindeki halkın dinî eğitim ve irşadında onları çaba etkili kılmaktır.

Ders Konuları:

IV. SINIF

(Haftada 2 Saat)

- I — Hitabet hakkında genel bilgi:
- A — Tarifi,
- B — Genel Prensipleri,
- C — Çeşitleri.
- II — Hitabetin mesleki yönden önemi,
- III — Tarih boyunca hatipler (örneklerle),
- IV — Türk İslâm tarihinde büyük hatipler (örneklerle),
- V — Dinî hitabet:
- A — Tarihçesi,
- B — Hutbe (Cum'a, Bayram ve Arafat'ta okunan Hutbele- rin şartları ve rükünleri),
- C — Vaaz ve nasihatlar,
- D — Peygamberimizin hutbeleri (özellikle ilk okuduğu hut- be ile veda hutbeleri üzerinde durulacaktır.),
- E — Ashabı Kiramın ve diğer İslâm ulularının hutbele- rinden örnekler.
- VI — İrşad:
- A — İrşadın dinî vir vecibe oluşu,
- B — İrşadın en kuvvetli vasıtaları olmak bakımından hut- be, vaaz ve nasihatlar ile cami ve cemaat münasebetleri,
- C — Diğer irşad vasıtaları,
- D — Mürşidin vasıfları,
- E — Telkinde samimiyet ve diğer psikolojik faktörlerin önemleri,
- F — İslâmiyetin yayılışında ve içtimai problemlerin hal- linde mürşidlik vazifesinin önemi,
- C — En büyük mürşid olan Peygamberlerin içtimai mü- nasebetler bakımından müşterek vasıfları.
- VII — Hitabet ve irşad konuları ile ilgili önemli kaynak- lar,
- VIII — Uygulama çalışmaları.

MESLEKİ TÜRK MÜSİKİSİ

II. SINIF

(Haftada 1 Saat)

- I — Türk musikisindeki ses sistemi ile ilgili bilgilerin kı- saca tekrarı,
 - II — Dinî musiki formları:
 - A — İrticalen okunanlar (Ezen, mevlut, kaside vb.),
 - B — Bestelenmiş olanlar (ilâhi, tevşih, naad, salât, durak, ayin vb.),
 - C — Batı musikisindeki dinî müzik formları (anahatları ile kısaca).
 - III — Usuller ve makamlar üzerinde uygulamalı çalışma- lar,
 - IV — Dinî musiki sahasındaki büyük Türk san'atkârları- nın kısa biyografileri.
- Not: Yukarıdaki bilgiler örneklerden hareket edilerek öğreti- lecektir.

ARAP DİLİ VE EDEBİYATI

Amaçlar:

Öğrencilerin:

- 1 — Bilhassa mesleki metinleri okuyup anlayabilmelerini,
- 2 — Arapça - Türkçe karşılıklı tercüme yapabilmelerini,
- 3 — Basit ölçüde Arapça konuşma alışkanlığına ulaşma- larını sağlamaktır.

Desr Konuları:

I. SINIF
(Haftada 5 Saat)

Gramer (Haftada 3 Saat)

I — Giriş:

- A — Harfler, vasıf ve katı'hemzeleri, vezin, aksâm - ı seb'a,
B — Harf, kelime, cümle ve cümlelerin çeşitleri.

II — Fiil cümlesi ve unsurları:

A — Fiil ve özellikleri:

- 1 — Lâzım - müteaddî,
2 — Malûm - mechul,
3 — Fiillerde zaman,
4 — Fiillerde sıya,
5 — Mücerred - mezîd.

B — Fiil çekimi:

- 1 — Mazi,
2 — Muzarî,
3 — Emir,
4 — Nehiy.

C — illet harfli fiillerin çekimi ve i'lâl kaideleri (kısaca),

D — Fâil:

- 1 — Fâil bakımından fiiller (tam ve nâkıs),
2 — Fâilin cümle içindeki yeri,
3 — Kemiyet ve cinsiyet bakımlarından uygunluk.

E — Nâib - i fâil,

F — Mef'uller,

G — Hâller.

III — Fiil cümlesinin kuruluşu ve çeşitleri,

IV — İsim cümlesi ve unsurları:

A — İsm-in özellikleri:

- 1 — Marife - nekre,
2 — Müennes - müzekker,
3 — Müfred - tesniye - cemi.

B — İsm-in çeşitleri (Müştak ve câmidler):

- 1 — Zamirler,
2 — İsm - i işaretler,
3 — İsm - i mevsuller,
4 — Sayı isimleri,
5 — Masdar ve çeşitleri,
6 — İsm - i fâil,
7 — İsm - i mef'ul,
8 — Sıfat - ı müşebbehe,
9 — İsm - i tafdil,
10 — İsm - i zaman, ism - i mekân,
11 — İsm - i âlet,
12 — İsm - i tasgir,
13 — İsm - i mensûb.

V — İsim cümlesinin kuruluşu:

A — Basit isim cümlesi, müpteda ve haber,

B — Nevâsih,

C — Mürekkep isim cümleleri.

VI — İsim ve fiil cümlelerinin ortak öğeleri:

A — Temyiz,

B — Müstesna,

C — Sıla Cümlecîği.

VII — İ'râb ve Tâbiler:

A — Mu'râblar:

I — Merfu'lar:

a) Mensûblar,

b) Meczumlar,

c) Mecrurlar.

B — Mebniler:

1 — Lâzım mebniler,

2 — Arız mebniler.

C — İ'râb:

1 — İsimlerde İ'râb,

2 — Fiillerde İ'râb,

3 — Gayr - ı Munsarif.

D — İ'râbda tâbi olanlar:

1 — Sıfat,

2 — Bedel,

3 — Tekid,

4 — Atf - ı beyan,

5 — Atf - i nesak.

NOT: 1 — Bu konular İmam - Hatip Okullarında okutulan gramer konularının tekrarı ile eksiklerinin tamamlanmasını temin edecek şekilde işlenecektir,

2 — Konuları öğrencilerin kendi kendilerine okuyarak öğrenmeleri sağlanacak ve derslerde öğrenilen konuların uygulamaları yapılacaktır.

Okuma (Haftada 2 Saat)

Aşağıda isimleri yazılı kitaplar ile benzerlerinden sınıf seviyesine göre seçilmiş metinler üzerinde okuma, terceme ve mükâleme çalışmaları yapılacaktır.

- 1 — Kelile ve Mimne (İbn el - Mukaffa),
2 — İhyâ - ulûm'id - din (el - Gazzâlî),
4 — Elfu - Leyletin ve Leyle,
5 — Arapça Muhadarât ve kıraat kitapları.

II. SINIF
(Haftada 5 Saat)

Nazari Edebiyat (Haftada 2 saat)

I — Giriş:

A — Fesahat,

B — Belâgat,

C — Üslûb.

II — Beyân:

A — Teşbih,

B — Hakikat ve mecâz,

C — İstiâre,

D — el - Mecâzû'l - Mursel,

E — Kinâye.

(Bu konular el - belâgatu'l - vâdiha seviyesinde kısa ve basit olarak işlenecek; âyet, hadis ve uygun örnekler üzerinde bol uygulama yapılacaktır).

Okuma (Haftada 3 saat)

Birinci sınıf programında adı geçen kitaplara ilâveten:

- 1 — Cemheratu - resnâli'l - Arab (M. Zeki Safvet),
2 — Cemheratu - hutabi'l - Arab (M. Zeki Safvet).

İsimli kitaplardan sınıf seviyesine göre seçilecek metinler üzerinde gramer, terceme ve mükâleme alıştırmaları yapılacaktır.

III. SINIF
(Haftada 4 Saat)

Nazari Edebiyat (Haftada 2 saat)

I — Maâni:

A — Haberî cümleler,

B — İnşâî cümleler:

- 1 — Emir,
2 — Nehiy,
3 — İstifham,
4 — Temenni,
5 — Nida.
C — Kasr,
D — Fasl ve Vasl,
E — İcâz, İtnâb, Mûsâvât.

II — Bed':

A — Söz sanatları (el - muhassinâtu'l - lafziyye):

- 1 — Cinâs,
2 — İktibas,
3 — Seci.
B — Mânâ sanatları (el - muhassinâtu'l - ma'neviyye):
1 — Tenvîye,
2 — Tîbak,
3 — Mukabele,
4 — Husnu't - t'lîl,
5 — Te'kidu'l - medh bimâ yüşbihu'z - zem,
6 — Üslûbu'l - hakim.

(Bu konular el - Belâgatu'l - vâdiha ölçüsünde kısa ve basit olarak işlenecek ve uygun örnekler üzerinde bol uygulama yapılacaktır).

Edebiyat Tarihi ve Edebi Metinler (Haftada 2 saat)

I — Câhiliye Çağı:

A — Tarihçe,

B — Edebi metinler:

- 1 — Kuss b. Sâide,
2 — İmru'u'l - Kays,
3 — Züheyr b. Ebî - Sûlmâ.

IV. SINIF (Haftada 4 Saat)

Edebiyat Taarihi ve Edebi Metinler:

1 — Emevilerin sonuna kadar İslâm çağı:

A — Tarihçe,

B — Edebi metinler:

1 — Hassân b. Sâbit,

2 — Kâb b. Züheyr,

3 — Ferazdak,

II — Abbasiler çağı:

A — Tarihçe,

B — Edebi metinler:

1 — Câhiz,

2 — Mütenebbî,

3 — Ebu'l - Atâhiye,

4 — Harîrî vb.

III — Abbasilerden zamanımıza kadar:

A — Tarihçe,

B — Edebi metinler:

1 — İbnu'l - Fârid,

2 — El - Bârûdî,

3 — Eş - Şevkî,

4 — Er - Rusâfî,

5 — Tahâ Hüseyin vb.

(Bu konular, her çağın dinî, siyasi, medenî ve ictimâî durumu özetlendikten sonra isimleri yazılı ediblerden seçilecek metinlerin okunması, tercüme edilmesi ve edebî sanatlar bakımından incelenmesi şeklinde incelenecektir).

F A R S Ç A

Amaçlar:

Öğrencilerin:

1 — İslâmî Türkçe metinlere girmiş bulunan kelime, terkip ve cümleleri kolayca anlamalarını sağlamak,

2 — Basit farsça metinleri doğru okuyup anlama melikesini onlara kazandırmaktır.

Ders Konuları:

I. SINIF (Haftada 3 Saat)

I — Alfabe ve Telâffuz:

1 — Sesli ve sessiz harfler,

2 — Ses değişimleri,

3 — Vurgu.

II — Söz Bölükleri:

I — Fiil:

a) Masdar,

b) Fiil gövdeleri: Mazi gövdesi; geniş zaman gövdesi,

c) Yapma masdarlar,

d) Fiilin çekimi ve kipleri,

e) Fiilin anlamını değiştiren bazı edatlar,

f) İsm-i Fâil, İsm-i MeFul; gelecek zaman ortacı,

g) Etken, edilgen, geçişli ve geçişsiz fiiller,

h) Fiillerde olumsuzluk ve soru şekli,

ı) Tek şahıslı fiiller; yeterlik fiilleri; birleşik fiiller.

III — Kelime ve Bölümleri:

A — İsim:

1 — Tesniye ve çoğul,

2 — İsimlerde belirlilik ve belirsizlik şekilleri,

3 — İsimlerin çekimi,

4 — İsim tamlaması ve çeşitleri:

a) Zincirleme isim tamlamaları,

b) İzafet İ'si olmıyan tamlamalar,

c) İzafet - i maklûb.

B — Sıfat:

1 — Umumiyetle sıfatlar, sıfatlarda anlam dereceleri,

2 — Sayılar ve sıra sayıları,

3 — Uleştirme ve kesir sayıları,

4 — İşaret sıfatları ve bileşik sıfatlar.

C — Zamir:

1 — Şahıs zamirleri,

2 — Bitişik şahıs zamirleri,

3 — Kuvvetlendirme zamirleri,

4 — İşaret zamirleri,

5 — Soru zamirleri,

6 — Müphem zamirler,

7 — İlgî zamirleri.

IV — Okuma Parçaları:

Gülîstan, Bustân, Pend-i Attar gibi eserlerden seçilmiş basit metinler okutulacak, terceme ve tahlil uygulamaları yapılacaktır.

II. SINIF (Haftada 3 Saat)

I — Fiil:

1 — Fiillerden isim ve sıfat türetilmesi,

2 — Fiillerden bileşik sıfat ve bileşik isim yapılması.

II — Zarf:

1 — Zaman ve mekân zarfları,

2 — Nicelik ve karşılaştırma zarfları,

3 — Tasdik, olumsuzluk, şüphe ve soru zarfları.

III — Edat:

1 — Ön edatlar:

a) Gerçek ön edatlar,

b) Ön edat gibi kullanılan zarflar ve isimler.

2 — Edat olarak kullanılan isim ve tabirler,

3 — Ünlem ve çağırma edatları.

IV — Söz Dizimi:

1 — Özne ve yüklem,

2 — Özne ile yüklemün uyuşması,

3 — Tümleçler:

a) Düz tümleç,

b) Dolaylı tümleç ve edat tümleçleri.

5 — Cümlede kelimelerin düzeni,

5 — Bağımsız cümlecikler.

V — Türeme:

1 — İsimlerde isim yapan ekler,

2 — Fiillerden türetilen isimler,

3 — İsim ve fiillerden sıfat yapılması,

4 — Sıfatlardan isim yapılması.

VI — Okuma Parçaları:

Hayyam, Sadî, Mevlâna, Hafız gibi şairlerden ve dinî kitaplardan seçilmiş metinler üzerinde okuma, terceme ve tahlil çalışmaları yapılacaktır.

M A N T I K

Amaçlar:

Öğrencilere:

1 — İslâmî ilimler öğretiminde yeterli bir dayanak sağlamak,

2 — Mantık ve mantıklı düşünme alanında fikir ve görüş kazanmalarına imkân ve zemin hazırlamak,

3 — Doğru düşüncelerine ve zihni disiplini kazanmalarına yardım etmek,

4 — Mantığın ilmi çalışma ve metodlarındaki yerini ve ilgisini kavratmaktır.

Ders Konuları:

II. SINIF (Haftada 2 Saat)

I — Giriş:

A — Mantık nedir? (Kelime ve terim anlamı),

B — Mantığın tarihçesi.

II — Kavram ve Terim:

A — Kavram ve terim ilişkisi,

B — Kavram:

1 — Kavramın tarifi ve özelliği,

2 — Delâlet,

3 — Kavram çeşitleri,

4 — Kavramın çeşitli delâletleri,

5 — Kavramlar arası ilişkiler.

C — Beş Tümeller,

D — Kategoriler.

III — Tarih ve Bölme:

A — Tarif:

1 — Tarif nedir,

2 — Tarif çeşitleri,

3 — Tarif - edilemezler.

B — Bölme:

- 1 — Bölme Nedir,
- 2 — Bölmenin çeşitleri.
- IV — Hüküm ve Önerme:
- A — Önermenin tarifi ve çeşitleri:
- 1 — Önermelerin olumluluğu ve olumsuzluğu,
- 2 — Yüklemlî önermeler,
- 3 — Karmaşık önermeler,
- 4 — Şartlı önermeler,
- 5 — Önermelerin modalitesi.
- B — Önermeler arası ilişkiler:
- 1 — Karşı - olma,
- 2 — Döndürme,
- V — Akıl Yürütme:
- A — Akılyürütme ve çeşitleri:
- 1 — Kıyas:
- a) Kıyasın tarifi ve çeşitleri,
- b) Basit kıyaslar,
- c) Bileşik kıyaslar,
- d) Düzensiz kıyaslar,
- e) Kıyasların modalitesi,
- f) Kıyasın değeri.
- 2 — Analoji:
- 3 — Tümevarım:
- a) Çeşitleri,
- b) Değeri.
- VI — Tasdik Türleri ve Beş Sanat:
- A — Tasdik türleri,
- B — Beş Sanat:
- 1 — Beş sanatta kullanılan önerme çeşitleri,
- 2 — Beş sanatın tarifleri.
- VIII — Yeni Mantık:
- A — Yeni mantıkların doğuşunu hazırlayan sebepler,
- B — Semboller ve kullanılışı.

DİN PSİKOLOJİSİ

Amaçlar:

- 1 — Öğrencilere, Din psikolojisi'nin saha, metod ve konularını kavratmak,
- 2 — Kişide gelişim çağlarına göre din duygusunun gelişmesi ile ilgili gerekli bilgileri vermek,
- 3 — Onların, kişisel dinî problemleri daha ilmi manâda çözebilmelerini sağlamaktır.

Ders Konuları:

III. SINIF

(Haftada 2 Saat)

- I — Din Psikolojisi:
- A — Tanımı, konuları, metodları,
- B — Tarihçesi ve önemli kaynakların tanıtılması,
- C — Psikoloji ve diğer ilimlerle (Felsefe, ahlâk, sosyoloji), dinler tarihi) münasebeti.
- II — Din Duygusu ve Din Şuuru:
- A — Din duygusunun doğuşu ve gelişmesi ile ilgili tecriler,
- B — İslâma göre din duygusu,
- C — Din şuurunun gelişmesi, Allah şuuru,
- D — İslâm'da Tevhid.
- III — İslâm dininin bazı inanç ve ibadetlerine Din psikolojisi açısından bakış:
- A — İslâm dininde:
- 1 — Vahy,
- 2 — Nübüvvet,
- 3 — Mucize,
- 4 — Meta - psişik olaylar.
- B — İslâm'da dinî davranışlar:
- 1 — İbadet (İslâmın şartları),
- 2 — Dua,
- 3 — İlticâ, veed ve istiğrak, züht ve takva.
- C — Dinî sapmalar (anormaller):
- IV — Gelişim Psikolojisi:
- A — Bebeklik ve Çocukluk:
- 1 — Bu çağın genel özellikleri,
- 2 — Bebeklik ve çocukluk çağlarında dinî kavramlar ve din duygusunun gelişimi,
- 3 — Bebeklik ve çocukluk çağlarında dinî telkinlerde dikkat edilecek önemli hususlar.

B — Erginlik:

- 1 — Bu çağın genel özellikleri,
- 2 — Erginlik çağında dinî kavramlar ve din duygusunun gelişimi,
- 3 — Bu çağda dinî öğretimde ve dinî telkinlerde dikkat edilecek hususlar.
- C — Gençlik ve yetişkinlik:
- 1 — Bu çağların genel özellikleri,
- 2 — Gençlerde ve yetişkinlerde dinî kavramlar ve din duygusu,
- 3 — Bu çağlarda dinî öğretimde dinî telkinde dikkat edilecek hususlar.

DİN SOSYOLOJİSİ

Amaçlar:

Öğrencilerin:

- 1 — Din Sosyolojisinin saha, metod ve kaynaklarını tanımlarını,
- 2 — Dinî sosyal olaylar ve gruplaşmalar karşısında ilmi bir tavır takınmalarını sağlamaktır.

Ders Konuları:

IV. SINIF

(Haftada 2 Saat)

I — Giriş:

A — Sosyolojinin Alanı:

- 1 — Sosyal olaylar ve özellikleri,
- 2 — Sosyoloji ve Sosyolojinin bölümleri,
- 3 — Sosyolojide metod.

B — Sosyal Gruplar:

- 1 — Nisbeten devamlılık gösteren gruplar,
- 2 — Bir araya gelmenin (gruplaşmanın) devamlı olmayan şekilleri,
- 3 — İnsan yığınları,
- 4 — Grupların tipolojisi.

C — Grup davranışı ve Toplum Kavramı:

- 1 — Kültür kavramı,
- 2 — Toplum kavramı,
- 3 — Millet ve milleti meydana getiren faktörler.

D — Değerler ve Sosyal Normlar:

- 1 — Değerler,
- 2 — Sosyal normlar,
- 3 — Yaptırımlar.

II — Din Sosyolojisi:

A — Din sosyolojisi:

- 1 — Alanı,
- 2 — Gelişme,
- 3 — Din Sosyolojisi ile ilgili araştırmalar ve önemi (Batıdan ve yurdumuzdan örneklerle).

B — Dinî Yapılan ve Gruplaşmalar:

- 1 — Özellikleri,
- 2 — Gruplaşmanın unsurları,
- 3 — Sosyal değişmeler karşısında dinî gruplar.

C — Dinin Fonksiyonları:

D — Din ve Toplum:

- 1 — Sosyal bir vâkı'a olarak din,
- 2 — Sihir ve din:

a) Totemizm,

b) Animizm,

c) Naturizm.

E — Sosyolojik açıdan Dinlerin Sınıflanması,

F — Tabii ve Sosyal Çevre ile Dinin İlişkileri,

G — Din ile Kültür İlişkileri,

H — Sosyolojik Açıdan İslâm Dini:

- 1 — İslâm Dininin evrenselliği,
- 2 — İslâm Dininde Allah kavramı ve islâm'da monoteizm,
- 3 — İslâm Dininin sosyal hayat içindeki görünüşü.

DİNLER TARİHİ

Amaçlar:

Öğrencilere:

- 1 — Dinler Tarihinin konusunu, sahasını, metod ve kavramlarını tanıtmak,
- 2 — Yeryüzündeki diğer dinler hakkında genel bilgi vermektir.

Ders Konuları:

III. SINIF
(Haftada 2 Saat)

I — Giriş:

- A — Dinler Tarihinin tanımı, konuları, sahası ve metodu,
- B — Dinler Tarihinin diğer bilimlerle münasebeti,
- C — Dinler Tarihi ile ilgili önemli kaynakların tanıtılması.

II — Dinlerin Doğuşu ve Kavramları:

- A — İlkel dinler ve kavramları (mana, büyü, totem, tabu, fetiş),

- B — Dinin kaynağı hakkında nazariyeler,
- C — İslamiyete göre dinin kaynağı,
- D — Dinlerin sınıflandırılması,

III — Semavi olmayan Dinlerden örnekler (ana hatları ile):

- A — Mısır Dini,
- B — Eski Anadolu Dinleri,
- C — Şamanizm (yüce Tanrı inancı ve özellikle ahlâk görüşleri),

- D — Grek (eski Yunan) dini,

- E Budizm ve mezhepleri,

- F — Zerdüştlük,

- G — Konfüçyüs dini ve Taaizm.

IV — Semavi Dinler:

- A — Musevî Dini (Yahulilik):

- 1 — Tarihçesi,

- 2 — İnanç esasları,

- 3 — Kitabı ve özellikleri,

- 4 — İbadet,

- 5 — Mezhepleri,

- 6 — Kur'ana göre musevilik.

- B — Hristiyanlık:

- 1 — Tarihçesi,

- 2 — Terlis akidesi,

- 3 — Önemli mezhepleri ve aralarındaki ihtilaflar,

- 4 — Kitabı ve özellikleri,

- 5 — İbadet,

- 6 — Misyonerlik müessesesi,

- 7 — Kur'an - a göre Hristiyanlık.

- C — İslâm Dini:

- D — Semavi Dinlerde müşterek olan hususlar,

- E — Yaşayan Musevilik, Hristiyanlık dinleri ile İslâm Dininin inanç ibadet, insan, dünya ve ahiret görüşleri açısından mukayesesi,

- B — Halk Eğitimi teknikleri:

- 1 — Bilgi aktarmaya elverişli teknikler:

- a) Takrir,

- a) Münazara,

- c) Sempozyum,

- d) Panel (açık oturum),

- e) Forum.

- f) Alan gezileri.

- 2 — Halk Eğitiminde kullanılan araç ve gereçler:

- a) Görme araçları,

- b) İşitme araçları,

- c) İşit, gör araçları,

- d) Kütle haberleşme araçları.

- C — Yurdumuzda Halk Eğitimi çalışmalarına toplu bakış:

IV — Toplum kalkınması:

- A — Toplum kalkınmasının tarifi, kapsamı ve ana ilkeleri,

- B — Halk Eğitimi ve toplum kalkınması,

- C — Toplum kalkınması eğitimi:

- 1 — Kamu personeli için toplum kalkınması eğitimi,

- 2 — Mahallî önderlerin eğitimi,

- 3 — Halkın eğitimi.

- D — Toplum kalkınmasında program yapma:

- 1 — Programı halkla birlikte yapma gereği,

- 2 — Program plânlamanın kademeleri:

- a) Kamu personelinin topluma kendini kabul ettirmesi,

- b) Problemlerin tesbiti,

- c) Problemlerin önem sırasına göre sınıflandırılması,

- d) Problemlerin çeşitli çözüm yollarının tesbiti ve tartışılması,

- e) En uygun çözüm yolu üzerinde karar verme,

- f) İş - Bölümü,

- g) İşin atkibi ve değerlendirme.

- E — Yurdumuzda plânlı kalkınma döneminde girişilen toplum kalkınması deneme çalışmaları.

- V — Toplum Kalkınması Açısından Din Hizmetleri ve Din Eğitimi:

- A — Türkiye'de din hizmetleri:

- 1 — Okul içinde,

- 2 — Okul dışında.

- B — Türkiye'de din eğitiminin kalkınma açısından önemi:

- 1 — Türkiye'de din eğitiminin toplu bakış,

- 2 — Türkiye'de din eğitiminin kalkınma açısından önemi.

- C — Türkiye'de din görevlilerinin kalkınma açısından ana görevleri.

HALK EĞİTİMİ VE TOPLUM KALKINMASI

Amaçlar:

Öğrencilere:

- 1 — Halk Eğitimi ve toplum kalkınmasının amaç, metod ve ilkeleri tanıtmak,

- 2 — Toplumun problemlerini tanımlarına ve toplumun eğitiminde ilmi tavır takınmalarına imkân ve zemin hazırlamaktır.

Ders Konuları:

IV. SINIF

(Haftada 2 Saat)

I — Halk Eğitiminin Kapsamı:

- A — Halk Eğitiminin tarifi,

- B — Halk Eğitiminin tarihi gelişimi,

- C — Halk Eğitiminin ana görevleri ve kapsamı.

II — Yetişkin Eğitimi:

- A — Halk Eğitime tesir eden belli başlı faktörler:

- 1 — Fizyolojik özellikler:

- a) İşitme,

- b) Görme,

- c) Isıya uyum sağlama,

- d) Çalışma gücü yönlerinden yetişkinlerin durumu.

- 2 — Yetişkinlerde öğrenme:

- a) Farkında olma,

- b) İlgilenme,

- c) Hesaplama,

- d) Deneme,

- e) Uygulama.

- B — Çocuk ile yetişkin arasındaki öğrenme, ilgi ve davranışlar yönünden farklılıklar

- C — Yetişkin tipleri:

- 1 — Aceleciler,

- 2 — Deneyiciler,

- 3 — Mahallî önderler,

- 4 — Geç öğrenenler,

- 5 — Öğrenmeyi kabul etmeyenler.

- D — Yetişkinin dinî konulara duyduğu ilgi:

- 1 — Yetişkin daha çok hangi dinî konulara ilgi duyar,

- 2 — Dinî telkinler yetişkinlere yeni davranışlar kazandırabilir mi,

- 3 — Dinî telkinler ve konuşmalar halk eğitimine ne ölçüde yardımcı olabilir.

- E — Halk Eğitime tesir eden sosyal ve kültürel faktörler,

- F — Halk Eğitiminin kişiye ve gruba yardımcı olduğu alanlar.

III — Halk Eğitiminde Program ve Teknikler:

- A — Halk Eğitiminde program yapma

- 1 — İhtiyaç duyma ve ilgilerin ortaya çıkarılması,

- 2 — Program amaçlarının tesbiti,

- 3 — İş plâni,

- 4 — Değerlendirme

TEŞKİLÂT VE İDARE

Amaçlar:

Öğrencilere:

- 1 — İdarecilik bilim ve san'at çerçevesinde din hizmetleri ile eğitim ve okul idareciliği alanlarını tanıtmak,

- 2 — Din ve Millî Eğitim hizmetlerinin devlet hizmetlerindeki yerini, bu hizmetlerinin merkez ve taşra kuruluşlarını tanıtmak,

3 — İlerde çalışacakları din hizmetlerinde ve okullarda, iyi bir çalışma ortamı yaratmalarını sağlayacak anlayış ve tavırları kazandırmaktır.

Ders Konuları:

IV. SINIF (Haftada 2 Saat)

- I — İdarecilik (kavramı, gereği ve konusu),
- II — Teşkilât ve İdare:
 - A — Teşkilât ve idare kavramları,
 - B — Teşkilât kurulması ve çeşitleri,
 - C — Teşkilât ve idare ilişkileri.
- III — Teşkilât ve idare oluşumları (vetireleri):
 - A — Plânlama ve teknikleri,
 - B — Teşkilât kurma ve teknikleri,
 - C — Koordinasyon ve teknikleri,
 - D — Sevk ve idare,
 - E — Karar verme,
 - F — Haberleşme (komünikasyon),
 - G — Değerlendirme (denetim ve teftiş).
- IV — İdare ve Hukuk:
 - A — Hukuk devleti anlayışı,
 - B — Bir memur olarak yöneticinin hukukî sorumluluğu,
 - C — İdarecinin takdir yetkisi ve sınırları,
 - D — İdarecinin kanunları yorumlaması.
- V — Millî Eğitim Bakanlığı teşkilâtı:
 - A — Millî Eğitim hizmetlerinin devlet işleri arasına girişi ve gelişmesi,
 - B — Millî Eğitim Bakanlığı Merkez teşkilâtı:
 - 1 — Merkez teşkilâtının ana hatları ile tanıtılması,
 - 2 — Din Eğitimi Genel Müdürlüğü:
 - a) Kuruluşu,
 - b) Gelişmesi,
 - c) Görevleri.
 - C — İl, İlçe ve bucaklarda Millî Eğitim Teşkilâtı ve işleyişi,
 - D — İlk ve Orta dereceli okullar:
 - 1 — İlk ve orta dereceli okulların tanıtılması,
 - 2 — Din eğitimi veren okullar:
 - a) Amaçları ve kuruluşları,
 - b) Yönetmelik ve programları.
- VI — Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilâtı:
 - A — Anayasaya göre Devletin dinî görevleri,
 - B — Devlet kuruluşu içinde Diyanet İşleri Başkanlığı,
 - C — Diyanet İşleri Başkanlığının kuruluşu ve gelişmesi,
 - D — Diyanet İşleri Başkanlığı Merkez teşkilâtının tanıtılması,
 - E — Diyanet İşleri Başkanlığı taşra teşkilâtının tanıtılması.
- VII Okul idareciliği:
 - A — Eğitim idareciliği içinde okul yöneticiliği kavramı,
 - B — Demokratik okul idareciliği ile ilgili ilkeler,
 - C — İyi bir okul idarecisinin nitelikleri.
- VIII — Dinî hizmetler idareciliği:
 - A — Dinî hizmetler içinde müftülüğün görev ve yetkileri,
 - B — İyi bir müftüde aranması gerekli nitelikler.

MEDENÎ HUKUK

Amaçlar:

Öğrencilere:

- 1 — Devletimizin lâik medenî hukuk düzeni hakkında genel bir görüş kazandırmak,
- 2 — Özellikle, Türk Medenî Kanununun Aile ve Mirasla ilgili hükümlerini tanıtmak,
- 3 — Fıkıh hükümleri ile Türk Medenî Kanunu hükümleri arasında, hukukun genel esasları açısından birleşen ve ayrılan yönlerini mukayeseli olarak anlamalarına yardımcı olmaktır.

Ders Konuları:

IV. SINIF (Haftada 2 Saat)

- I — Giriş:
 - A — Hukuk hakkında genel bilgiler (kısaca):
 - 1 — Toplum ve sosyal münasebetleri düzenleyen kurallar,
 - 2 — Din ve ahlâk kuralları,
 - 3 — Hukuk kuralları,
 - 4 — Müeyyide kavramı

B — Hukuk:

- 1 — Objektif hukuk, subjektif hukuk,
- 2 — Özel hukuk, kamu hukuku,
- 3 — Millî hukuk, milletlerarası hukuk.
- C — Medenî hukukun, hukuk sistemi içindeki yeri ve diğer hukuk dalları ile münasebeti:

II — Medenî Hukuka Giriş:

A — Türk Medenî Kanunu:

- 1 — Menşei ve kabulü,
- 2 — Medenî Kanunun başlıca özellikleri.
- B — Başlangıç hükümleri (kısaca),
- C — Şahsın hukuku (kısaca):
 - 1 — Gerçek kişi,
 - 2 — Tüzel kişi (cemiyet, şirket, vakıf),
 - 3 — Medenî haklardan istifade ehliyeti,
 - 4 — Medenî hakları kullanma ehliyeti,
 - 5 — Rüşt, temyiz gücü, mahcuriyet,
 - 6 — İkametgâh.

III — Aile Hukuku:

A — Evlenme:

- 1 — Nişanlanma,
- 2 — Evlenmeye ehliyet ve maniler,
- 3 — Bâtıl olan evlenmeler.

B — Boşanma:

- 1 — Boşanma sebepleri,
- 2 — Boşanma ve ayrılık dâvaları.
 - a) Ayrılık hükümleri,
 - b) Boşanma hükümleri.

(Boşanan kadının ahval-i şahsiyesi, yasaklık müddeti, tazminat, malların tasviyesi, ana ve babanın hukuku).

C — Evlenmenin genel hükümleri:

- 1 — Haklar ve vazifeler,
- 2 — Evlilik birliğinin temsili,
- 3 — Karının bir meslek veya san'atla iştigali,
- 4 — Husumet ehliyeti,
- 5 — Birliğin korunması,
- 6 — Eşler arasında hukukî muameleler.

D — Karı - Koca mallarının idaresi:

- 1 — Genel esaslar,
- 2 — Mal ayrılığı,
- 3 — Mal birliği,
- 4 — Mal ortaklığı,
- 5 — Karı - koca malları ile ilgili sicil hükümleri.

E — Hısımlık:

- 1 — Mesebi sahih çocuklar:
 - a) Nesebin sıhhati,
 - b) Nesebin tashihi,
 - c) Evlet edinme,
 - d) Nesebin sıhhatinin genel hükümleri,
 - e) Velâyet,
 - f) Çocuk malları.

2 — Nesebi sahih olmayan çocuklar:

- a) Sahik olmayan neseb,
- b) Tanıma,
- c) Babalık dâvası ve ilgili hükümler.

F — Aile:

- 1 — Nafaka ve ilgili hükümler.
- 2 — Ev reisliği,
- 3 — Aile malları:

- a) Aile vakfı,
- b) Aile şirketi,
- c) Aile yurdu.

IV — Vesâyet:

A — Vesâyet teşkilâtı:

- 1 — Vesâyet uzuvları (organları).
- 2 — Vesâyeti gerektiren haller,
- 3 — Vesâyeti işlerinde yetki,
- 4 — Vasî tayini,
- 5 — Kayyımlik.

B — Vesâyetin idaresi:

- 1 — Vasinin görevleri,
- 2 — Kayyımın görevleri,
- 3 — Vesâyet dairelerinin müdahale hakları,
- 4 — Vesâyet organının sorumluluğu.

- C — Vesâyetin sona ermesi:
 1 — Küçüklük ve hacır hallerinin sona ermesi,
 2 — Vasilik sıfatının kaybedilmesi,
 3 — Vesâyetin sona ermesi ile ilgili hükümler.
 V — Miras Hukuku:
 A — Kanunî mirasçılar:
 1 — Hısımlar:
 a) Usûl ve furû',
 b) Sahih olmayan nesebde miras,
 2 — Karı-kocadan sağ kalanın hakları,
 3 — Evlâtlığın mirasçılığı,
 4 — Hazinenin mirasçılığı.
 B — Ölüme bağlı tasarruflar:
 1 — Tasarrufa ehliyet,
 2 — Tasarruf nisâbı:
 a) Şumûlû, mahfuz hisse, nisabın hesabı.
 3 — Miras hakkından iskat.
 C — Ölüme bağ tasarrufların türleri:
 1 — Genel olarak tasarruf,
 2 — Mükellefiyetler, şartlar,
 3 — Mirasçı nasbı,
 4 — Belli bir malda tasarruf,
 5 — Alelâde ikame,
 6 — Fevkalâde ikame,
 7 — Vakıf,
 8 — Miras mukaveleleri.
 D — Ölüme bağ tasarrufların şekilleri:
 1 — Vasiyet:
 a) Vasiyetin şekilleri,
 b) Rücû ve ziyâ'.
 2 — Miras mukavelesi.
 E — Vasiyet tenfiz memuru,
 F — Ölüme bağ tasarrufların iptali veya tenkisi için açılan davalar,
 G — Miras mukavelesinden doğan dâvalar,
 H — Mirasın açılması,
 I — Mirasın hükümleri:
 1 — İhtiyati tedbirler,
 2 — Mirası iktisap,
 3 — Defter tutma talebi,
 4 — Resmî tasfiye,
 5 — Miras sebebiyle istihkak dâvası.
 J — Taksim:
 1 — Terekenin taksimden evvelki hali,
 2 — Taksimin nasıl yapılacağı,
 3 — Mirasda iade,
 4 — Taksimin sona ermesi ve hükümleri.
 VI — Aynı Haklar (Eşya Hukuku) (Kısaca):
 A — Mülkiyetin genel hükümleri,
 B — Gayrimenul mülkiyeti,
 C — Menkul mülkiyeti,
 D — Mülkiyetten gayri (başka) aynı halar,
 E — Zilyedlik ve tapu sicili.
 VII — Borçlar Hukuku (kısaca):
 A — Borçların teşekkülü,
 B — Borçların hükmü,
 C — Borçların subutu,
 D — Borçların türleri,
 E — Akdın çeşitli türleri.
 (En belli başlıları hakkında kısaca bilgi verilecektir).

TÜRK İNKILÂP TARİHİ

IV. SINIF

(Haftada 2 Saat)

Giriş:

- 1 — Türk İnkılâp Tarihinin gayesi,
- 2 — Osmanlı İmparatorluğunun yıkılış devrine bir bakış:
 a) Bugün dünyada mevcut olan demokrasilerin ve millî cereyanların doğuş ve inkişafı (İngiltere, Amerika, Fransa).
 b) Osmanlı Devletinin bünyesi, müesseselerin durumu başkaca çöküş sebepleri, devletler arası durumu, şark meselesinin son safhaları Avrupa tesiri dışında Osmanlı Devletini düzenleme teşebbüsleri, 17. ve 18. yüzyıllarında Osmanlı Devletinde Avrupa bilgi ve görüşünden faydalanma denemeleri, Tanzi-

mat, Türkçülük ve Milliyetçilik cereyanları, birinci ve ikinci meşrutiyet, Osmanlı İmparatorluğunun son siyaseti ve askeri olayları.

Trablusgarp, Balkan harpleri, birinci Cihan Harbi, sebepleri.

Birinci Bölüm:

Birinci Cihan Savaşının sonunda Osmanlı devletinin durumu:

- 1 — Mondoros Mütarekesi,
- 2 — 1914-1918 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğunun taksimi için yapılmış olan gizli anlaşmaların tatbiki karşısında:
 a) Osmanlı hükûmetinin,
 b) Osmanlı Devletinin Hristiyan Tab'asının,
 c) Türk kamu oyunun aldığı durum.

İkinci Bölüm:

Millî mücadelenin başlamasından, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşuna kadar geçen devre:

1 — Birinci Cihan Savaşının sonunda yurdun istilasına karşı yapılan mahalli mukavemetler ve bu gaye ile kurulan cemiyetler,

2 — Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkması, hal tercümesi ve şahsiyeti, orduyu ve milleti vaziyetten haberdar ederek mukavemet ve mücaleye devam etme,

Millî mücadele için mucip sebepler, vazettiği esaslar, kabul ettiği metod ve Amasya Tamimi.

3 — Doğu vilayetleri Müdafaa-i Hukuku Milliye Cemiyeti, Erzurum Kongresi ve doğu vilayetleri Mnudafaa-i Hukuk Cemiyet,

4 — Sivas Kongresi ve Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti,

5 — Bu faaliyetler esnasında Mustafa Kemal'in İstanbul Hükûmeti ile olan münasebetleri ve Amasya buluşmaları,

6 — İstanbul'dan son Osmanlı Mebusan Meclisi ve Misaki Milli İstanbul'un itilaf devletleri tarafından resmen işgali.

Üçüncü Bölüm:

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kuruluşundan Cumhuriyetin ilânına kadar geçen devre:

1 — Türkiye Büyük Millet Meclisinin Kuruluşu, bünyesi ve karakteri,

2 — Türkiye Büyük Millet Meclisinin birinci hükûmeti ve hükûmet programı,

3 — İlk Teşkilâtı Esasiye Kanunu,

4 — İlk Türkiye Büyük Millet Meclisinin siyasi ve askeri faaliyetleri:

a) Millî Mücadeleye devam için Türk umumî efkârını hazırlayan faaliyetler ve islâm alemindeki propagandalar,

b) İstanbul Hükûmeti ile münasebet, Millî mücadele önderlerinin İstanbul Hükûmetince idame mahkûm edilmeleri, memleket içindeki zararlı cemiyetler, menfi faaliyetler, isyanlar ve onların bastırılması, Millî Hükûmet ile İstanbul Hükûmeti arasında silahla mücadele ve anlaşma teşebbüsleri,

c) İstanbul Hükûmetince Sevr andlaşmasının kabulü ve bunun karşısında Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmetinin görüşü,

d) Türkiye Büyük Millet Meclisinin yabancı hükûmetlerle yaptığı anlaşmalar (Sovyet Rusya, Afganistan ve Fransa ile yapılan anlaşmalar İtalya ile münasebet, çeşitli barış teklifleri, Londra ve Paris Konferansları),

e) Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisinin askeri alandaki mücadeleleri.

(Kuvayi Milliye devri ve muntazam ordunun teşekkülü, Doğu Güney ve Batı Cepheleleri).

f) Savaşlar ve büyük zafer.

(Birinci ve İkinci ve Eskişehir, Kütahya Muharebeleri Mustafa Kemal'in Başkumandanlığa seçilmeleri, Sakarya Meydan Muharebeleri, Büyük Taarruz ve 30 Ağustos Başkumandanlık Muharebesi).

g) Saltanaat ve Hilafetin birbirinden ayrılması ve saltanatın kaldırılması,

h) Lozan muahedesi ve bunun sevr muahadesiyle mukayesesini,

5 — Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisinin seçimi yenileme kararı, yeni Meclis seçimi ve diğer siyasi olaylar (birinci ve ikinci Türkiye kuruluşu, Ankara'nın devlet merkezi oluşu).

Dördüncü Bölüm:

Türk Devriminin tekamülü Cumhuriyet Devri:

1 — Büyük Millet Meclisi Hükümeti sisteminin tatbikatındaki güçlükler ve kabine buhranı,

2 — Cumhuriyetin ilanı ve Gazi Mustafa Kemal'in Cumhuriyetliğine seçilmesi,

3 — İkinci Teşkilatı Esasiye Kanunu, Anayasanın muhtelif zamanlardaki tadilleri, kadına seçim hakkının verilmesi, yeni Türk Devletinin siyasi bünyesi (icra ve teşrii kuvvetleri bakımından tetkiki),

4 — Türk inkılabının ideolojik esasları,

5 — Türkiye Devletinin lâikleştirilmesi:

a) Hilâfetin kaldırılması, Medrese Tekke ve Türbelerin kapatılması milâdi tarihin, Garp ramakların ve Türk harflerinin kabulü, hafta tatili gününün değiştirilmesi,

b) Türk Hukuk Devrimi (mevzuatın ve mahkemelerin lâikleştirilmesi, Şeriye Mahkemelerinin kaldırılması, Türk medeni kanununun kabulü, kadının sosyal durumunun değiştirilmesi),

6 — Atatürk'ün ölümü ve Anayasaya göre İkinci Cumhurbaşkanı'nın seçilmesi (İnönü'nün Cumhurbaşkanı olması),

7 — Siyasi partilerin çoğalması, tek dereceli seçim usulünün kabulü ve demokratik sistemin kökleşmesi hususundaki faaliyetler, Celal Bayar'ın Üçüncü Cumhurbaşkanlığına seçilmesi,

8 — Cumhuriyet devrinde diğer değişimler ve (Sosyal ve ekonomik alandaki değişimler).

a) Sosyal hayatın düzenlenmesi (Sosyal yardım kanunları),

b) Ekonomik hayatın düzenlenmesi (İç ve toprak kanunları). Türkiye'nin sanayileşmesi hayatı ve ulaştırma işleri: Demiryolu, yol siyaseti ve Bayındırlık hareketi,

c) Milli Savunma Faaliyetleri,

d) Milli Kültürün gelişmesi, öğretimin yayılması ve demokratik esaslara göre ayarlanması.

9 — Türkiye Cumhuriyeti'nin dış siyasetinde kabul ettiği prensipler ve çeşitli siyasi faaliyetler (Musul ve Dünyu ve umumiye meseleleri. Türkiye'nin cemiyeti akvama girişi, Balkan antandı, Sadabat paktı, Montro Mukavelesi, Hayat'ın İstiklâl ve ilhâkı, ikinci Cihan Harbinde Türkiye Cumhuriyeti'nin dış siyaseti, Birleşmiş Milletler ve gayesi, Birleşmiş Milletler ve Ünesco'ya katılma ve insan hakları beyannamesi, Avrupa Birliği konseyine katılma,

10 — Türk İnkılabının dünyadaki akis ve tesirleri,

11 — 27 Mayıs başlangıcında durum,

12 — 27 Mayıs hareketini doğuran sebepler:

a) Fikri sebepler,

b) Siyasi ve hukuki sebepler,

c) Ekonomik ve sosyal sebepler,

d) Dünya umumi efkarındaki tepkiler.

13 — 27 Mayıs hareketi,

14 — Milli Birlik Komitesi,

15 — Kurucu Meclis,

16 — Türkiye Cumhuriyeti Anayasası.

EĞİTİM PSİKOLOJİSİ**Amaçlar:****Öğrencilere:**

1 — Eğitim ve öğretim faaliyetlerini düzenlemek ve değerlendirmek hususunda eğitim psikolojisinin yerini ve önemini kavratmak,

2 — İnsan gelişimiyle ilgili temel bilgi ve görüşleri öğrenmelerine imkân hazırlamak,

3 — Orta öğrenim çağındaki çocuk ve gencin büyüme ve gelişme özelliklerini ve bunların eğitim-öğretim çalışmalarındaki önemini belirtmek,

4 — Öğrenmenin mahiyeti, ilkeleri ve çeşitli yönleri hakkında gerekli bilgi ve anlayışı kazandırmaktır.

Ders Konuları:**II. SINIF**

(Haftada 2 Saat)

I — Eğitim Psikolojisinin Alanı ve Önemi:

A — Eğitim - Öğretim Faaliyetlerinde Psikolojinin Rolü,

B — Eğitim Psikolojisinin Alanı ve Eğitimi Katkısı,

C — Eğitim Psikolojisinde Kullanılan Metodlar,

D — Eğitim Psikolojisinin tarihçesi.

II — Gelişimin mahiyeti ve Çeşitli Yönleri:

A — Büyüme ve Gelişme:

1 — Büyüme, gelişme ve olgunlaşma kavramları,

2 — Gelişime tesir eden başlıca faktörler (Soya çekim ve çevre ilişkileri),

3 — Ferdi farklar ve eğitim açısından önemi.

B — Bence Büyüme ve Gelişme.

C — Hareki gelişme (Psiko - Motor Gelişme),

D — Cinsel (Psiko - seküel) Gelişme,

E — Heyecanların Gelişmesi,

F — Sosyal Gelişme,

G — Zihin Gelişmesi:

1 — Zekânın mahiyeti, gelişimi ve ölçülmesi,

2 — Dil gelişimi,

3 — Kavram gelişimi,

3 — Kavram gelişimi.

III — Öğrenmenin Mahiyeti ve Özellikleri:

A — Öğrenmenin Mahiyeti,

B — Belli Başlı Öğrenme Tecrileri,

C — Öğrenmeye Tesir Eden Faktörler,

D — Öğrenme Türleri:

1 — Şartlı Öğrenme,

2 — Ezberleme,

3 — Sınama - yanılma,

4 — Problem çözme,

5 — Yaratıcı düşünme.

E — Hatırlama ve Unutma,

F — Öğrenmede Transfer,

G — Tesirli öğrenme Yolları.

RUH SAĞLIĞI VE REHBERLİK**Amaçlar:****Öğrencilere:**

1 — Ruh sağlığının mahiyeti ve önemi hakkında temel bilgiler vermek,

2 — Kişilik gelişimi ve intibakına tesir eden faktörleri tanıtmak,

3 — Kendi davranışlarını daha iyi anlayabilmelerine ve kişiliklerini olumlu yönde geliştirmelerine yardım etmek,

4 — Rehberliğin mahiyetini, amacını anlatmak ve okulda rehberlik hizmetlerinin önemi ve organizasyonu hakkında gerekli anlayış ve bilgiyi kazandırmak,

5 — Toplumun ruh sağlığını koruyucu çalışmalarda tesirli olmalarını sağlayacak bilgi, tavır ve anlayışı kazanmalarına ve rehberlikle ilgili kuruluş ve hizmetleri tanımalarına yardımcı olmaktır.

Ders Konuları:**II. SINIF**

(Haftada 2 Saat)

I — Ruh Sağlığının Mahiyeti ve önemi:

A — Ruh sağlığının onusu, amacı ve gelişmesi,

B — Eğitim ve öğretimde ruh sağlığının yeri ve önemi.

II — İntibak ve Kişilik:

A — Temel kavramların tanıtılması (intibak, kişilik, karakter, normallik gibi),

B — İntibak:

1 — Motivasyon,

2 — Engelleme ve çatışma,

3 — İntibak yolları.

C — Kişilik gelişimine tesir eden faktörler:

1 — Soya çekim faktörlerinin kişiliğe tesirleri,

2 — Çevre faktörlerinin kişiliğe tesirleri:

a) Aile,

b) Okul,

c) Kültür çevresi.

D — Kişilik intibaksızlıkları:

1 — Ruh hastalıkları,

2 — Psikomatik bozukluklar,

3 — Cinsel intibaksızlıklar,

4 — Suçluluk.

III — Rehberliğin Mahiyeti ve Önemi:

- A — Rehberliğin konusu, amacı ve gelişmesi,
B — Eğitim ve öğretimde rehberliğin yeri ve önemi.

IV — Okulda Rehberlik Hizmetleri:

- A — Öğrenciyi tanımanın yolları, vasıtaları ve görevliler,
B — Öğrenciye ihtiyaç ve özelliklerinin tanıtılması ve benimsetilmesi yolları, vasıtaları ve görevliler,

C — Öğrencinin başarılı intibakını sağlamak için kaynak ve imkânlardan faydalanma yolları ve bu konuda görevlilere düşen sorumluluklar,

D — Sonuçların izlenmesi ve değerlendirilmesi.

V — Rehberlikle İlgili Okul - Dışı Kuruluş ve hizmetler:

A — Rehberlik merkezleri: Kuruluşu, görevi, personeli ve yararlanma yolları,

B — Psikiyatri Klinikleri (çocuk, ergen yetişkin psikiyatri klinikleri ve ruh sağlığı Dispanserleri), kuruluşları, görevleri, personeli ve yararlanma yolları,

C — Sağlık kurumları ve hizmetleri (Sağlık merkezleri dispanserler, hastane ve klinikler ile okul hekimlikleri), yararlanma yolları,

D — Diğer kuruluşlar (yaz ve çalışma kampları Kızılay-Gençlik Kolu, İş ve İşçi Bulma Kurumu, Din Kurumları, boş zamanları değerlendiren kuruluşlar vb.) ve bunlardan yararlanma yolları,

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Amaçlar:

Öğrencilere:

1 — Sürekli, yaygın ve plânlı bir faaliyet olan ve bütünlük ifade eden ölçme ve değerlendirmenin eğitim alanındaki fonksiyonlarını tanıtmak,

2 — Objektif düşünüş ve davranışların itibar kazandırıcı değer taşıdığını kavratmak ve bu davranışları sağlayacak olan tedbirleri benimsetmek,

3 — Yetiştirecekleri çocukları ve gençleri tanıma ve değerlendirme hususunda objektif kriterleri ve metodları kullanabilme maharetini kazandırmak,

4 — Testlerin hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi ile diğer yoklama çeşitleri hakkında gerekli tasvir ve pratik bilgileri öğretmek,

5 — Araştırmaya yönelen çalışmalarında istatistik metod ve tekniklerin lüzum ve önemini kavratmaktır.

Ders Konuları:

III. SINIF

(Haftada 2 Saat)

I — Ölçme ve Değerlendirme Yolları:

A — Ölçme ve değerlendirmenin temel yapısı:

1 — Ölçme ve değerlendirmenin mahiyeti,

2 — Sembollerin kullanıldığı ölçme alanları:

a) Tasvir ve sınıflandırma,

b) Sıra ve derece belirtme,

c) Ölçekler.

3 — Dolaylı ve dolaysız ölçme,

4 — Ölçme tekniklerinin kısaca tanıtılması.

B — Çeşitli bilim alanlarında ölçme ve önemi:

1 — Müsbet bilimlerde ölçme ve önemi,

2 — Sosyal bilimlerde ölçme ve önemi.

C — Eğitimde ölçme ve değerlendirmenin amaçları:

1 — Eğitim amaçlarının gelişimini takip etme,

1 — Eğitim amaçlarının gelişimini takip etme,

2 — Davranış değişikliklerini tayin etme,

3 — Öğretmene öğrencilerini tanımada yardımcı olma.

D — Eğitimde ölçme ve değerlendirmenin başlıca uygulama alanları:

1 — Akademik başarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi,

2 — Kabiliyetlerin ölçülmesi ve değerlendirilmesi,

3 — Kişinin sosyal intibakının değerlendirilmesi.

E — İyi bir ölçme aracının teknik özellikleri:

1 — Güvenirlilik,

2 — Geçerlik,

3 — Objektiflik,

4 — Kullanışlılık.

F — Kullanılmakta olan ölçme araçları:

1 — Sözlü yoklamalar:

a) Kompozisyon (esse) tipi yoklamalar,

b) Çok sorulu - kısa cevaplı (test tipi yoklamalar).

I — Test Hazırlama (Bölümlerin Özelliklerine Göre):

A — Test sorusu (maddesi) tipleri ve örnekleri:

1 — Tamamlama (doldurma),

2 — Doğru - yanlış,

3 — Çoktan seçme,

4 — Eşleştirme (denkleştirme).

B — Test sorusu (maddesi) hazırlamada uyulacak esaslar:

1 — Testin plânlaması,

2 — Soru (madde) yazan ve testin düzenlenmesiyle ilgili ilkeler,

3 — Testin hazırlanması (deneme formunun düzenlenmesi),

4 — Testin uygulanması,

5 — Testin değerlendirilmesi.

C — Test sorusu (maddesi) tahlili:

1 — Sorunun (maddenin) güçlük derecesinin tayini,

2 — Sorunun (maddenin) ayırıcı gücünün tayini.

III — İstatistik Metodlar ve Teknikler:

A — Test sonuçlarının istatistik tahlilinde temel işlemler:

1 — Araştırma aleti olarak istatistiğin eğitimi için önemi,

2 — Puanların yorumlanmasında uygulanacak esaslar:

a) Puanların sıraya dizilmesi,

b) Puanların çetelenmesi,

c) Frekans dağılımının elde edilmesi,

d) Puanların Gruplaması,

e) Puanların yüzdelik değerlerinin bulunması.

3 — Frekans dağılımlarının grafiklerle gösterilmesi.

B — Merkezi temayül (merkeze yığılma) ölçüleri:

1 — Ortalama kavramı,

2 — Mod,

3 — Median (ortanca),

4 — Aritmetik ortalama.

C — Değişkenlik, (yayılma) ölçüleri:

1 — Değişkenliğin anlamı,

2 — Yayılma - genişliği (ranj),

3 — Kartil (Çeyrek - dörtlük) sapma,

4 — Standart sapma ve pratik kullanışları.

D — Test puanlarının standart puanlara çevrilmesi ve notlandırma:

1 — Test puanlarının standart puanlara çevrilmesi esasları,

2 — Test puanlarının nota çevrilmesinde esaslar:

a) Pratik notlandırma,

b) Dağılımdaki kopmalara göre, gruptaki fertlerin değerlendirilmesi,

c) İstatistik kalıplara göre (normal dağılıma eğrisini çeşitli maksatlara göre kullanarak) değerlendirme.

E — Münasebetlerin ölçülmesi (korelasyon):

1 — Korelasyon kavramı ve önemi,

2 — Korelasyon kat sayısının hesaplanması.

EĞİTİM SOSYOLOJİSİ

Amaçlar:

Öğrencilere:

1 — İçinde yaşadığı toplumun eğitim değerlerini anlamasına yardımcı olmak,

2 — Eğitimin sosyal mahiyeti ve amaçları hakkında temel bilgi, anlayış ve görüş kazandırmak,

3 — Eğitimin sosyal alanının incelenmesinde ilm bakış tarzı kazandırmayı sağlamak,

4 — Kendi eğitim tecrübelerini tahlil etmede, sosyolojik kavramlar yoluyla ifade gücü kazandırmak,

5 — Sosyal çevreyi istikrar ve değişme yönlerinden tanıtarak, çevrenin eğitim ve eğitimin çevre üzerindeki rolünü ve değerini kavratmak,

6 — Çevresiyle olan ilişkilerinde yapıcı uyumunu sağlamak bakımından rehberlik görevi yapmaktır.

Ders Konuları:

III. SINIF

(Haftada 2 Saat)

1 — Eğitim Sosyolojisinin Alanı:

A — Sosyal ilimler ve sosyoloji,

B — Eğitim mahiyeti ve amaçları,
C — Eğitimin sosyal temelleri ve eğitim ile toplum arasındaki ilişkiler:

- 1 — Toplum kavramı,
 - 2 — Toplumun fonksiyonları,
 - 3 — Eğitim ile toplum arasındaki ilişkiler.
- D — Eğitim sosyolojisinin tarihçesi,
E — Eğitim sosyolojisinin konusu ve önemi.

II — Sosyal İlişkiler ve Eğitim:

- A — Karşılıklı sosyal tesir,
B — Karşı koymaya ait prosesler,
C — İşbirliği,
D — Farklaşma,
E — Türemiş sosyal prosesler:
- 1 — Uyuşma (Accommodation),
 - 2 — Tabaklaşma (Stratification),
 - 3 — Denimseme (Assimilation),
 - 4 — Kaynaşma (Amalgamation),
 - 5 — Kültür - Edinme (Acculturation),
 - 6 — Kültürü benimseme (Enculturation),
 - 7 — Sosyalleşme:

- a) Sosyalleşmede karşılıklı tesirin rolü,
- b) Sosyalleşme ve demokrasi,
- c) Okulun sorumluluğu.

III — Nüfus ve Eğitim:

- A — Nüfus dinamiği:
- 1 — Nüfusun sayısı ve önemi,
 - 2 — Nüfusun vasıfları.
- B — Nüfus ve eğitim arasındaki ilişkiler:
- 1 — Nüfusun ilk öğretim yönünden profili ve değeri,
 - 2 — Nüfusun orta öğretim yönünden profili ve değeri,
 - 3 — Nüfusun yüksek öğretim yönünden profili ve değeri,
 - 4 — Nüfusun kültür seviyesi ve değeri.

C — Ekoloji ve eğitim:

- 1 — Ekolojik oluşum

IV — Temel Sosyal Kurumlar ve Eğitim:

- A — Temel sosyal kurumların anlamı ve fonksiyonları:
- 1 — Kurumların mahiyeti ve sınıflanması,
 - 2 — Kurumların temel fonksiyonları,
 - 3 — Eğitimin sosyal kaynakları.

B — Aile:

- 1 — Sosyal bir kurum olarak aile ve fonksiyonları,
- 2 — Aile ile eğitim arasındaki ilişkiler.

C — Ekonomi:

- 1 — Sosyal bir kurum olarak ekonomi ve ekonominin başlıca fonksiyonları,
- 2 — Ekonomik gelişmenin hızlandırılmasında eğitimin rolü.

V — Eğitimin Sosyal Fonksiyonları:

A — İstikrar ve değişme:

- 1 — Kültür kavramı ve kültürün muhtevası,
- 2 — Kültürün iletilmesi (kültür değişimleri),
- 3 — Sosyal değişme,
- 4 — Plânlı değişme ve yenileştirmenin sosyal tesirleri,
- 5 — Sosyal ihtiyaçlar ve öğretim programları,
- 6 — Kalkınma vasıtası olarak eğitim,
- 7 — Eğitim ile kültür değişmesi ve sosyal değişme arasındaki ilişkiler.

B — Ekonomik fonksiyon:

- 1 — İş gücünün kalite yönü ve yetiştirilmesi,
- 2 — İş gücünün sayıca artışına duyulan ihtiyaç ve eğitim,
- 3 — Türkiye'nin ekonomik gelişmesinde eğitim ve öğretimin rolü.

IV — Öğretim Sosyolojisi:

A — Sosyal kurum olarak okul:

- 1 — Okulun amaçları,
- 2 — Öğrenci topluluğu ve özellikleri.

B — Meslek içinde öğretmen:

- 1 — Öğretim mesleği ve öğretmenlerin yetiştirilmesi,
- 2 — Öğretmenlerin görevi.

C — Okul içinde öğretmen:

- 1 — Okulda öğrencilerin farklılıklarının sosyal kaynakları,
- 2 — Öğretmenler üzerinde rol oynayan faktörler.

D — Sınıf içinde öğretmen:

- 1 — Sosyal bir sistem olarak okul sınıfı,
- 2 — Sınıf içinde öğrenci ilişkilerinin değerlendirilmesi.

E — Öğretmenin rolü:

- 1 — Öğretmenin toplum içindeki durumu ve rolü,
- 2 — Öğretmenin öğretime intibakı.

ÖĞRETİM BİLGİSİ

Amaçlar:

Öğrencilere:

- 1 — Meslek hayatına kolaylıkla uymalarını sağlayacak bilgi ve maharetleri kazandırmak,
- 2 — Bilmek ile öğretmenin ve yaptırabilmenin ayrı ayrı şeyler olduğunu kavratmak,
- 3 — Ayrı ayrı derslerin öğretim, denetim ve değerlendirilmesinde dikkate alınması gereken ortak amaçlar ile ilkeleri tanıtmak,
- 4 — Bilgi ve maharetlerin kazanılmasında çeşitli kaynaklardan nasıl yararlanılacağı hakkında bilgi vermek,
- 5 — Öğretim maksadı ile konuların seçiminde, plânların hazırlanışında ve uygulanışında dikkate alınması gereken ilkeleri öğretmek,
- 6 — Öğretimde bir tek metod ile yetinmiyerek ihtiyaca ve yerine göre türlü metodların seçiminde ve uygulanmasında isabetli davranma anlayış ve alışkanlığını kazandırmaktır.

Ders Konuları:

IV. SINIF

(Haftada 2 Saat)

I — Genel Öğretim Bilgisinin Amacı, Alanı ve Önemi:

- A — Öğretimin tanımı, eğitim ve öğretim kavramları üzerinde çeşitli görüşler,
B — Öğretim bilgisinin önemi ve gelişmesi,
C — Genel öğretim bilgisinin amacı ve alanı.

II — Türkiye'de Orta Öğretim:

- A — Türk Millî Eğitim sistemine genel bir bakış:
1 — Türk Millî Eğitim Amaçları,
2 — Millî Eğitim sistemimiz içinde orta öğretimin yeri ve önemi.

B — Bugünkü orta öğretim kurumlarının çeşitleri görevleri ve amaçları,

- Ç — Türkiye'de orta öğretimin gelişimi,
D — Türkiye'de din eğitiminin tarihçesi.

III — Öğretim Programları:

A — Öğretim programlarının sosyal, ekonomik ve psikolojik temelleri,

B — Öğretim programlarının unsurları:

- 1 — Amaç, ilke ve direktifler (açıklamalar),
- 2 — Ders dağıtım ve haftalık çalışma çizelgesi,
- 3 — Derslerin özel amaçları,
- 4 — Ders konuları (muhteva),

C — Öğretim programlarının uygulanması:

- 1 — Programın çevre şartlarına uydurulması,
- 2 — Dersler arasında bağlantı kurulması,
- 3 — Bilgi ve maharetlerin kazandırılması ve değer - takdir duygusunun geliştirilmesi,
- 4 — Öğretim programlarının geliştirilmesi.

IV — Öğretim Metodları:

- A — Metodun önemi ve öğretimdeki yeri,
B — Takrir metodu,
C — Soru - cevap metodu,
D — Problem çözme metodu,
E — Grupla çalışma metodu,
F — Laboratuvar metodu:

- 1 — Gözlem,
- 2 — Deney,
- 3 — Gösteri (demonstrasyon).

- V — Öğretim Teknikleri:
 A — Ders plânlarının hazırlanması,
 B — Ödev verilmesi ve değerlendirilmesi,
 C — Eğitimde soru sorma, açıklama, özetleme ve alıştırmalar,
 D — Verimli ders çalışma yollarının öğretilmesi,
 E — Yoklama ve imtihanları.
- VI — Sınıf İdaresi ve Disiplin:
 A — Öğretmen - öğrenci ilişkisi,
 B — Disiplin sağlayıcı tedbirler.
- VII — Ders Dışı Çalışmalar:
 A — Ders dışı çalışmaların önemi,
 B — Okullarda öğrenci kolları çalışmaları.
- VIII — Öğrenme Çevresi:
 A — Öğrenme çevresinin verimli hale getirilmesi,
 B — Öğretim araçları ve gereçlerinden faydalanma,
 C — Okul - aile - çevre ilişkileri.
- IX — Öğretmenin Nitelikleri, Görev ve Sorumlulukları:
 A — İyi bir öğretmenin nitelikleri,
 B — Öğretmenin hizmet öncesi hazırlığı,
 C — Öğretmenin hizmet içinde yetiştirme ve gelişmesi,
 D — Öğretmenlerin özlük hakları ile ilgili mevzuat.

— S O N —

İLANLAR:**ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN**

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna Bakanlığımızca öğretime başlama izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Özel Gürbüz İlkokulu

Kurumun adresi : İskenderun ilçesi Maraşal Çakmak Caddesi No: 61 — Hatay

Kurumun kurucusu: Mustafa Gürbüz

Öğretime başlama izninin tarih ve sayısı: 15-10-1972 tarih ve 7286 sayı

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna Bakanlığımızca kurum açma izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Özel Afacan Anaokulu

Kurumun adresi : Bahçelievler 6. Sokak No: 41 — Ankara

Kurumun kurucusu: Nurtan Albayrak

Kurum açma izninin tarih ve sayısı: 25-9-1972 tarih ve 6809 sayı

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumun 2., 3. ve 4. sınıfına Bakanlığımızca öğretime başlama izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Özel Günen Akşam Lisesi

Kurumun adresi : Emek Mahallesi 8. Cadde 85. Sokak No: 15 — Ankara

Öğretime Açılan sınıflar: 2., 3. ve 4. sınıflar (1972-1973 öğretim yılı naklen öğrenci alınacaktır.)

Öğretime başlama izni tarih ve sayısı: 11-12-1972 - 9109

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna Bakanlığımızca öğretime başlama izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Özel İlkadım Anaokulu

Kurumun adresi : Erenköy Kaptan Arif Sokak No: 29 — İstanbul

Öğretime başlama izninin tarih ve sayısı: 30 Ocak 1973 gün ve 420.1/749

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna Bakanlığımızca Öğretime başlama izni verilmiştir.

625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

Kurumun adı : Özel Canan Anaokulu

Kurumun adresi : Karşıyaka 1694 Sokak No: 4 — İzmir

Öğretime başlama izin tarih ve sayısı: 9 Ocak 1973 tarih ve 161 sayı

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55